

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A grammatika urai.

Budapest, június 9.

(K.) Dobjuk az elhasznált, az önmagukat túlélt igazságok közé azt is, hogy „a grammatika fölöttéall a királyoknak!” Még Ferenc császár felszisszent, mikor betegségében udvari orvosa azzal vigasztalta, hogy ki fogja heverni a bajt, mert erős konstitúciója van. „Konstitúció? Azt ne emlegesse! Mondja, hogy erős vagyok, mint egy bivaly, mondjon akármit, de konstitúciót ne emlegessen!” Ugy fázott a császár az alkotmánytól, melyet diáklul ugyanazzal a szóval fejeznek ki, mint az emberi szervezetet. De ma? Ma a királyok külön nyelven, külön grammatika szerint beszélnek. Mi egyszerű polgárok meg se tudjuk őket érteni s mikor legkomolyabban beszélnek, azt hiszszük, hogy gunyolódnak.

Az a delegáció, mely most fejezte be tanácskozásait, két uralkodót is megszólaltatott. A török szultánt és ennek a páros monárkiának fejedelmét. De tudja a maeska, egyiknek beszédét se értjük egészen. Mintha valami külön fejedelmi nyelven szólnának.

A török szultán címére egy dörgegelmes dorgatórium ment a delegációból. Goluchowski mondta. Az egész pirosvérű világ úgy fogta fel ezt a dorgatóriumot, hogy a szultán vagy felháborodik vagy megjijed tőle. Mindenesetre azt kellett várni, hogy legalább is magyarázatot követel.

Hiszen a két delegáció tagjai maguk is kikeltek a külügyminiszter szokatlan hangja ellen, sőt a magyar miniszterelnök is kénytelen volt Beschwichtigungshofrathnak felesapni. S az már csak teljes értékű bizonyítvány egy külügyminiszteri nyilatkozat gorombasága mellett, ha azt Tisza István enyhíteni tudja! A gorombaság szempontjából nem is volt véleménykülömbőség közöttünk s legföljebb arról lehetett vitatkozni, hogy az elgyöngült uralkodói erőben szenvedő szultánnal szemben gyávaság vagy szükség volt-e az ilyen goromba tónus. S aztán mi történt? A szultán nem magyarázatot követelt, hanem rendjelet küld. A legértékesebbet és a legritkábbat. Mikor mi, a grammatika jobbagyái, úgy értettük a külügyminiszter beszédét, hogy arra már csak furkóssal lehet felelni, akkor azt tapasztaljuk, hogy a szultán, a grammatika urainak egyike, mosolyog a beszéden, megsimogatja a szakállát s azt mondja, hogy ez már kedves üzenet, ezért kijár a legritkább rendjel. Komolyan beszél a szultán vagy gunyolódik? Ő nem ért minket vagy mi nem értjük őt? Tudja a maeska. Bizonyos azonban, hogy nem egy nyelven értünk.

Megszólaltatta azonkívül a delegáció a mi királyunkat is, akinek a Lajtán tul császári címe van. Mikor a delegáció túlvolt a munka fáradtságosabb részén s már egészen bizonyos volt, hogy a két delegáció minden komolyabb akadékoskodás nél-

kül megszavazza a hadügyminiszter négyszázmillió követelését, akkor az uralkodó — megköszönte a delegációk önfeláldozását. Ez is csudálatos, értelmetlen beszéd. Mi idehaza sirunk egy verset, hogy változatos obstrukcióink szállítják azt a kokaint, melylyel aztán minket tesznek érzéketlenekké, hogy kioperálhassák belőlünk a számlálatlan milliókat. Mi felpanaszoljuk, hogy törvényhozásunk a végletekben beteg s vagy obstruál mindent vagy nem opponál semminek, de a komoly kritika útjára még tévedésből se lép. Még a bécsi sajtó se tudja magába fojtani azt a gunyos megjegyzést, hogy nemzetiszínű kardbojtokra és magyar kaszárnya-felírásokra Pitreich ur további négyszázmilliót is bátran kérhetne. Az egész polgári világ meg van botránkozva, hogy ekkora katonai követeléssel kevesebb nap alatt boldogul a hadügyminiszter, mint ahány hónapra volt szüksége, míg egyszerűen csak az ujoncokat megkapta. Mindenki csóválja fejét, hogy a delegátus urak gazdasági téren milyen könnyen szánják el magukat egy görbe estére s milyen könnyen durrogatnak el négyszázmilliót, ha az csak a népek zsebére megy. S akkor jön a grammatika ura, aki mindezt másként látja és másként érti, jön a király és megköszöni a delegációk — önfeláldozását! Hát ezt úgy is lehet érteni, hogy önfeláldozás? Csudálatos. Nekünk úgy rémlik, hogy azok a magyar és osztrák urak sok mindent

TÁRCA

A virág.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Goda Géza.*

Ez az ember igazán gavallér volt. Rögton kitalálta, hogy az adott helyzetben mi hogyan való, miképpen kell viselkednie olyanokkal szemben, akik azt hiszik magukról, hogy a gavallérság mintaképei.

Reggel jött, amikor még egymás hátán vannak a pokrócok s a parketten kék és törlőruhák hevernek. A nyitott ablakokon beárad a nyirkos és piszkos levegő s behallatszik az udvar közepén porolt szőnyegek puffogása. Sajnálom ezeket a szőnyegeket. Lágy és finom tapintásúak, mint egy szép asszony bőre és mintha folyékony selyemmel volnának végigöntve. Pompás bujaság, mintha a színek szerelmeskedése volna s mintha perzselő gyönyörben éppen most olvadnának egybe. És éppen akkor jön egy kidülledt szemü legény és egy vézna, kócos szobalány a porolópálcával és szétkergeti a szerelmeskedő színeket.

Ez a gavallér azonban jó vidéki bottal lép be hozzánk. Hangosan beszél s minden mozdulatával elárulja, hogy ő rokonunk, akinek jussa van minden tárgyhoz, amelyet mi hosszas szemlék után vettünk a belváros valamelyik kirakatából.

— Hát hogy vagytok? — kérdezi.
— Vagyunk — mondom. — Sőt jól vagyunk.

— Na! Hála Isten! Igazán örülök rajta. Látom a színeteken, hogy egészség dolgában nincs okotok panaszra.

Úl az ebédlő-asztal mellett. A kávéját kavargatja, aztán mintha gondolkodnék valami nagy dolgon. Aztán minden átmenet nélkül fölugrik, nevet, megcsípi az asszony állát és így szól:

— Isten ugye, esinos egy teremtés! — Még meg is csokolja.

Mindketten nevetünk. Egy kissé poros ugyan a bajusza és szakálla és kövér, erős kezét mintha ellepte volna a vasut finom szénpora. De nem baj. Az élet tele van barbárságokkal és kegyetlenségekkel.

— Nem baj — mondom magamban s csöndesen ülök a széken. Kibámulok az ablakon s látom, amint a kidülledt szemü legény éppen nagyot üt a szőnyeg puha és selymes virágai közé.

— Ugy — mondja most a rokon, nagyot fujva. — A reggelit megettük.

— Még — mondom csöndesen s egyetlen gondolat sem jut eszembe.

— Most nyolc óra — mondja ő s kivesszi az óráját. — Hirtelen becsapja a födelét, föláll s azt mondja, hogy egy kis dolga van a városban. Kisérjem el. Dére visszajöhetünk.

— Dére? — mondom. — S ezt egy kis dolognak nevezi?

— Hát mi az? Egyet-kettőt — kerül az

ember s már dél van. Az idő úgy szalad, mint az Orient express.

Kacag s ismétli, hogy az idő úgy szalad, mint az Orient express. Nagyon tetszik neki, hogy az idő így szalad.

— Hát jó, — mondom — megyek.

És elmegyünk.

Amint kiérünk az utcára, hirtelen megáll, oldalba üt, hunyorit a szemével s így szól:

— Te! Tudod-e, hogy pompás menyecske ez a tied?

Mosolygok.

— Igen, — mondom — jó asszony.

— Jó? — kérdi ingerülten. — Mi az, hogy jó? Az semmi. Abszolúte semmi. Ez egy angyal. Tudod? Egész egyszerűen egy angyal. És most ne szólj egy szót se többé. Majd meglátod, hogy mit csinálok én most. Csak figyelj rám.

Figyelek, de nem látom, hogy mit akar csinálni.

— Mit? — kérdezem féltéken.

— Hogy mit? Hehe! Majd csak tessék kívánni. Csak türelem. Ne gondold, hogy mi falusiak nem tudjuk, hogy mi az illendőség. Gavallér-ember akad ám mifelénk is. Nagy füstöt fuj a szivarjából és megint megáll. Aztán a botjával ütögeti az aszfaltot és hangosan beszél:

— Veszek neki egy olyan virágcsokrot... De olyant, hogy még olyant new láttál, nésem.

— Kérlek...

— Micsoda? Ha én mondom, hogy

feláldoztak, a mások filléreit s a maguk komolyságát, de hogy önfeláldozók lettek volna? — nem értjük. De érti, aki nálunk illetékesebb, a király.

A szultán rendjelet ad, mikor haragját vártuk; a király köszönetet mond, mikor gunyos mosolyát retgettük: — már csakugyan nem értünk egymás nyelvén. Ha az uralkodók ennyire külön lények s a polgári beszédet ennyire visszajára értik, a népek majd azt se merik kiáltani, hogy „Éljen a szultán!” Mert hátha grombaság ez a grammatika urainak nyelvén? S még megharagszik érte a szultán...

BELFÖLD

A képviselőház ülése. Néhány percig tartó ülése volt ma a képviselőháznak, hogy átvegye a pénzügyi bizottság jelentését az *indemnitásról*, amelyet hétfőre tüzték ki napirendre. Az elnök a többek közt bejelentette, hogy a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényt a király szentesítette, azután azt indítványozta, hogy holnap a függőben levő kérévényeket tárgyalják s esetleg a miniszterek is válaszolni fognak egynemely interpellációra. Az ellenzékéről megpendítették, hogy mikor fog sor kerülni a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló javaslatnak tárgyalására, a *miniszterelnök* pedig azt válaszolta, hogy a vasutasok fizetésemeléséről szóló törvényjavaslatnak egy szakasza értelmében *január elszejéig visszaható ereje lesz* és a tavalyi költségvetésbe felvett összeget is ki fogják utalványozni a vasuti alkalmazottaknak; ilyen körülmények közt rájuk nézve nem fontos, hogy mikor szavazza meg a képviselőház a törvényjavaslatot. Egyébként ennek napirendezésére attól függ, hogy vajon az indemnitás elintézése és a költségvetés tárgyalásának megkezdése közt marad-e reá idő. A pénzügyi bizottság különben még nem terjesztette elő jelentését; ha az indemnitás után nyomban meg lehet kezdeni a budget tárgyalását, akkor természetesen ez lesz az első.

Szederkényi Nándor az indemnitás helyett hétfőre a vasuti alkalmazottak fizetésrendezését kívánta kitzitetni, amire a miniszterelnök csak

annyt jegyzett meg, hogy nem volna ez ellen kifogása, ha a jövő hét elején elintéznék az indemnitást s így a költségvetés tárgyalása nem szenvedne halasztást.

A többség az elnök indítványához képest állapította meg a napirendet s egyéb teendője mára nem is volt a Háznak.

A német kereskedelmi szerződés. A *Neue Freie Presse* mai esti lapja azt írja, hogy az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés ügyében kiküldött kormányképviselők Berlinben legelőször is az állategészségügyi kérdésekről tárgyaltak. A német megbízottak ebben a kérdésben eddig nagyon makacs ellenállást fejtettek ki, ami a közeledést erre nézve megakadályozta. Erre vall az a körülmény is, hogy az állategészségügyi megbízottak már most visszatértek Berlinből, bár eredetileg ők is arra számítottak, hogy június közepéig fognak Berlinben maradni. Hogy a kereskedelmi szerződési tárgyalásoknál nehézségek fognak felmerülni, azzal már eleve tisztában volt mindenki és a tárgyalások lefolyása ezeket az aggodalmakat nagyon is megerősítette. Az agrárius körök befolyása a német kormányra erősebb, mint eredetileg hitték, és ennek eredménye az, hogy a német megbízottak nemcsak a minimális gabonavámokhoz ragaszkodnak, hanem az állategészségügyi kérdésekben sem akarnak semmiféle engedményt tenni.

Törvény a hasznos madarakról. A *képviselőház földmívelésügyi bizottsága* ma délelőtt 10 órakor *Rónay* Ernő elnöke alatt ülést tartott, amelyen letárgyalta és elfogadta a mezőgazdaságra hasznos madarak védelme végett Párisban hozott nemzetközi egyezmény becikelyezéséről szóló törvényjavaslatot. Az ülésen résztvett a kormány részéről *Tallian* Béla földmívelésügyi miniszter és *Makfalvay* államtitkár.

Magyar-horvát megegyezés.

Budapest, június 9.

A horvát pénzügyi egyezmény megújítása végett kiküldött magyar és horvát bizottságok közt tudvalevőleg oly jelentékeny differenciák merültek föl, hogy a bizottságok több tagja is attól tartott, hogy a tanácskozás ezáltal eredménytelenül fog végződni. Ma aztán félhivatalosan azt jelentik, hogy a két albizottság *teljes megegyezésre jutott*. Ezzel az hetedfél év előtt lejárt horvát pénzügyi egyezmény kérdése el van intézve, bár biztosra vehető, hogy a horvát tulzók még tovább fognak agítani a pénzügyi önállóság

És vesz. Nem is alkuszik. Két forintot kér tőle egy gavallér. Látszik rajta, hogy most a virágkereskedésbe megy s virágot vesz.

— Két forint? — mondja. — Két forint, — két forint.

A pénz erősen koppan az asztalon, amint kidobja a mellényzsebéből, s most már meg tudom érteni azt is, amit a pénz beszél. Ez is konstatalja nyugalommal:

— Ez egy gavallér!

Odakünn az után nézik az emberek a csokrunkat. Tetszik nekik, mert egy csomó új színt hoz az utcára. A rokon pedig mosolyog. A nadrágra zsebébe mélyeszi a kezét s aztán beszélni kezd.

— Látod — mondja. — Látod, ilyen a falusi ember. Mindig tudja, hogy mit, mikor kell csinálnia. Tudja, mi illik s mivel tartozik a nőknek. Ti nevettek rajtunk, mert gyalog járunk s megspóroljuk a költséget? No csak nevessetek! Csak nevessetek! Azért mégis mi vagyunk a gavallérok, nem ti. Érted?

Gyerekes örömmel fogta a kezébe a virágokat. Egy nagyot szippantott illatukból, miközben behunyt a szemét. Aztán hirtelen elrántotta az orra elől a virágot s kacagni kezdett.

— Hehe! — mondta. — Legalább egy kis hasznom legyen belőle! Marad még benne elég jó szag.

És még egy nagyot szagolt rajta.

érdekeiben. Az albizottságok mai nevezetes üléséről félhivatalosan a következőket jelentik:

A horvát pénzügyi egyezmény előkészítésére kiküldött országos bizottság magyar és horvát albizottsága *Wekerle* Sándor elnöklésével ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. A magyar kormány részéről jelen voltak: gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter, *Cseh* Ervin horvát miniszter és *Popovic* Sándor pénzügyi államtitkár. A horvát kormány részéről gróf *Pejacsevich* Tibor horvát bán és *Sumanovic* osztrályfőnök vett részt a tanácskozásban, amely délután kettőfél óráig tartott. A bizottságnak sikerült *ma végleges megegyezésre jutni és tételről-tételre megegyezni*. Az egyezséget még ma pontokba foglalják és a jövő héten bemutatják a bizottság teljes ülésén. Mivel azonban gróf *Apponyi* Albert és *Barta* Ödön lemondott bizottsági tagságáról, a teljes ülés előtt a bizottságot kiegészítik.

A horvát pénzügyi egyezmény létrejöttét a félhivatalos *Bud. Tud.* a következő kommentárral kíséri:

A horvát pénzügyi egyezmény megkötésére kiküldött magyar és horvát regnikoláris bizottságok albizottságai ma délelőtt tartott együttes ülésükben megegyezésre jutottak. E megegyezés politikailag nagyfontosságú, mert kilátást nyújt az 1897 vége óta évről-évre csak provizóriumokkal szabályozott pénzügyi viszony végleges rendezésére. A legutóbbi pénzügyi egyezmény határidejének letelte óta több, mint hat év mult el. Ebbe az időszakba esnek az 1898-i és 1899-i fogyasztási adóreformok, amelyek következtében a fogyasztási adójövedelmek egy része, amely azelőtt horvát-szlavon pénztárakba folyt be, magyarországi pénztárakba utaltatott át; ebbe esik az állami szűkségleteknek Magyarországon oly fokozottabb mértékben való kielégítése, amely elől a társországok sem zárkozhattak el.

Magyarországnak fogyasztási adó jövedelméhez Horvátország lakossága kétszázalékosan jelentékenyebb arányban járul hozzá, mint amennyit az a rész tesz, amely ezekből a jövedelmekből a társországokban levő állami pénztáraknál befolyik. Hogy Horvát-Szlavonországnak e jövedelmi forrásokból eredő jövedelmei tényleg mennyit tesznek ki, ez teljes pontossággal meg nem állapítható, de azt véljük, a két albizottság a lehető leghelyesebb kulcsot találta meg akkor, amikor abból indult ki, hogy a Magyar korona országainak ezekből a területileg el nem különíthető jövedelmi forrásaiból eredő jövedelmiből annyi esik a társországokra, amennyi a magyar korona országainak területileg elkülöníthető adótermészetű jövedelmiből (egyes adók, bélyeg, illeték, díjak, dohány, só) Horvát-Szlavonországra esik. Ez az arány az 1893—1902. évek eredményei szerint 8-12%-nak felel meg és a megegyezés ezen az alapon úgy létesült, hogy a Magyar korona országokban a fogyasztási- és italdókból, szállítási adóból és lottójövedelméből eredő tiszta jövedelemnek 8-12%-a Horvát-Szlavonországnak e jövedelmi forrásokból eredő jövedelme gyanánt tekintendő.

A területileg el nem különíthető jövedelmeknek ily módon való méltányos megosztása lehetővé teszi, hogy Horvát-Szlavonországnak belbizottságai szükségleteiket jövedelmekből a belbizottságai szükségletek fedezésére eddig is fordítható 44%-ával fedezhessék, de másrészt nem volt szem elől téveszthető, hogy a fogyasztási és italdóknak az egyezmény tartama alatt (10 év) való belterjessebb kihasználása e mellett az új számítási mód mellett esetleg olyan magas összegeket juttathatna Horvát-Szlavonországnak belbizottságai szükségleteinek a fedezésére, amelyek a méltányos szükségletet messze túlhaladnák. Ennek a lehetőségnek veszi elejét az albizottságoknak az a megállapodása, hogy, ha Horvát-Szlavonországnak területileg el nem különíthető jövedelmi forrásokból a fent ismertetett számítási szerint eredő jövedelmei valamelyik évben nagyobb összeget tennének ki, mint amennyire rugnának, ha az 1905. évtől fogva évről-évre az előző évi jövedelemnek 5%-ával emelkedtek volna, a többlet nem fordítható Horvát-Szlavonországnak belbizottságai szükségleteinek fedezésére, hanem a magyar korona országai közös kiadásainak fedezésére szolgál, amennyiben nem vétik igénybe arra, hogy Horvát-Szlavonországnak az állami adókból vagy az időközben létesített törvényhozási változások folytán jövedelmezőségükben csökkenett egyéb adótermészetű jövedelmi forrásaiból eredő jövedelmei az 1902. évben már elért mértékben kiegészüljenek.

Ez volt az a pont, amely körül a meg-
egyezés a legnehezebben létesült, mert bár el
kellett ismerni annak az álláspontnak méltá-
nyos voltát, hogy Horvát-Szlavonországoknak a
területileg el nem különíthető jövedelmi forrás-
sokból eredő jövedelmei nem állapíthatók meg
ugy, hogy Horvát-Szlavonországok belügyi
szükségeinek fedezésére a kelletnél nagyobb
összeg álljon rendelkezésre, nem állapíthatók
meg azért, mert a magyar korona országai
közös kiadásainak nagymérvű emelkedése a
fogyasztási adó belterjesebb kihasználását teszi
szükségessé; viszont el kellett ismerni azt is,
hogy csak annyiban méltányos, hogy Horvát-
Szlavonországoknak a területileg el nem kü-
löníthető jövedelmi forrásokból eredő jöve-
delmei részben a belizgatási szükségletek
fedezésére ne fordíttassanak, amennyiben e
jövedelmi források hozzájárulnak emelkedésével
egyidejűleg a többi jövedelmi források hozzájárul-
ása nem apad; igen nehéz volt a problémának
olyan megoldása, amely mindkét fél jogos érde-
keivel egyaránt számol.

Annál örvedetesebb, hogy a két albizott-
ságnak oly megegyezést sikerült létesítenie,
amely az 1868. évi XXX. t.-c. szelleméből
fakadt s a higgadtan itélőket úgy a Dráván
innen, mint a Dráván túl egyaránt megnyug-
tathatja és amely, amidőn Horvát-Szlavonorszá-
gok pénzügyeit biztos alapra helyezi és szá-
mukra a fejlődés előfeltételeit biztosítja, ezzel
a magyar nemzeti politikának nagy céljait is
előmozdítja.

Tallián programja.

Budapest, június 9.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma dél-
után 5 órakor Falk Miksa elnöklete alatt foly-
tatta a földmívelési minisztérium 1904. évi költ-
ségvetésének tárgyalását. Az ülésen résztvettek
a kormány részéről gróf Tisza István miniszter-
elnök, Tallián Béla földmívelésügyi miniszter
és Makfalvay Géza államtitkár.

Justh Gyula volt az első felszólaló. Ő is azt
kérte, hogy a miniszter legalább főbb vonásaiban
körvonalozza programját, ez volt a régi szokás
is. A második államtitkár állás rendszeresítése
ellen tiltakozik, létszámmelcsökkentésre a felsőbb fo-
kozatokban nem lehet szükség, a konkrétumait
státusz törvénybeiktatását kívánja. Kevesebb
tisztviselő és jobb fizetés több eredményt fog
mutatni, mint a létszámmelcsökkentés. Végül a szo-
moru gazdasági viszonyokra való tekintettel
kérdi, történt-e gondoskodás az aratás nélkül
maradt munkások foglalkoztatásáról, hogy azok
téli munkát is találjanak.

Tallián Béla földmívelésügyi miniszter
ismertette ezután kormányzatának főbb irány-
elveit és reflektált az elhangzott kívánásokra.
Főelve a takarékság, továbbá a földmívelési
térca ügykörébe eső törvényeknek a megválto-
zott viszonyokhoz mért átalakítása. Oszítja azon
elvet, hogy a jó adminisztrációt nem a tiszt-
viselők sokasága teszi. Tagadja Justh állítását,
hogy tisztviselői nem eleget dolgoznak, tessék
meggyőződnie, hogy 9—2-ig és a legtöbb délután
kérdésekre is hivatalában ül és dolgozik. Az egyes
válaszokra, elmondta, hogy a szesz földhaszná-
lása és műszaki alkalmazásának kérdése tanulmá-
nyozás tárgyát képezi. A szesznek világtitási és
fűtési célokra való felhasználása érdekében pá-
lyadíjakat tűzött ki. 1905-ben Budapestben szesz-
ipari kiállítást fognak tartani. A birtokpolitikát
illetőleg a kormány még nem nyilatkozhatik.
Ennek akkor lesz helye, amikor a kormánynak
módjában lesz az erre vonatkozólag készített elő-
adói tervezettel foglalkozni, amelyek keretében
mindazok a kérdések, amelyekel Komjáthy fel-
vetett, megoldást találhatnak. Általánosságban
jelezheti, hogy a telepítésnek barátja és azt a
jövőben is folytatni kívánja. A telepítést illető-
leg az az álláspontja, hogy nem helyes vala-
mely nagy tervet előkészíteni. Ami a jobb meg-
élhetés biztosítását illeti, a földmívelésügyi tárca
csaknem minden vonatkozására ezt a célt szolgálja,
így a szarvasmarha-tenyésztés, sertés- és
baromfi-tenyésztés, tejszövetkezetek, kender- és
lentermelés, selyemtenyésztés, mezőgazdasági
és háziipari foglalkozás, szállómívelés, dohány-
termelés, konyhakertészet stb. A gazdasági
munkások anyagi helyzetének javítására a
kölségvetésben 200.000 korona többlet van
felvéve. A parcellázásra vonatkozólag jelzi, hogy
most is nyolc-tíz helyen folyik ilyen akció. A
második államtitkár állására szükség van, mert
a miniszter és a politikai államtitkár az admini-
stráció ügyeivel teljesen le van kötve, úgy, hogy
nagyobb kérdésekkel alig-alig foglalkozhatnak.
Rendszeresítést szükségessé teszi az a nagy
gazdasági érdek is, amely a földmívelésügyi
tárca keretében lévő nagy üzemekhez fűződik,
ugy mint az állami erdők, gazdaságok selyem-

tenyésztés. Különben az állás szervezése költ-
ségektől egyáltalán nem jár, hanem 2000
korona megtakarítással. Szólt azután a minisz-
ter a státusz rendszéről, a napidíjakról, a fi-
zéstelen tisztviselőkről, az utköltsegekről, majd
átterve a szövetkezetekre, kijelenti, hogy a ren-
delkezésre álló eszközökkel legbehatóbban
igyekezik a szövetkezeti ügyeket — természet-
esen más jogos érdekek sérelme nélkül — fel-
karolni; különös súlyt helyez az értékesítő- és
termelő-szövetkezetekre, melyeknek létesíté-
sét anyagi és erkölcsi támogatással mozdítja
elő. Házi ipar fejlesztésére szintén gon-
dot fordít, ezt népies felolvasásokkal, elő-
adásokkal és tanfolyamokkal mozdítja elő.
Sürgős teendő a háziipari termékek értékesi-
tése, mert csak így nyer a nép ösztönzésül. E
célból tárgyalások folynak arra való tényező-
kkel, remélhetőleg eredményvel.

Hazánk tulnyomólag földműveléssel foglal-
kozó állam lévén, elismeri a miniszter, hogy a
mezőgazdasági termelésre nagy behatással van
az adók kérdése. Minthogy azonban az adókér-
dés csak az összes ágazatokra kiterjedőleg old-
ható meg igazságosan; másrészt minthogy a
pénzügyminisztériumban — miként ezt a pénzü-
gyminiszter a Házban többször kijelentette —
e tekintetben előkészítő munkálatok folynak;
e kérdésben ezuttal nem érzi magát hivatot-
tnak a miniszter nyilatkozni. Általában azonban
kijelenti, hogy az adóreformnak különösen a
kisebbségi existenciák megélhetésére kell különös
súlyt helyeznie.

Azt az eszmét, hogy az asszonyokat is fel-
vegyék a gazdasági földműves-iskolákba, nem
egészen helyesli, de szükségesnek tartja, hogy a
nekik való gazdasági ismeretekre gyakorlati
módon oktattassanak. Ilyenek a méhészet, se-
lyemtenyésztés, kertészkedés, zöldségtermelés,
tejgazdaság, baromfi-tenyésztés. Az ilyen irányú
tanfolyamokra eddig is sok nő jelentkezett s
gondja lesz rá, hogy bizonyos gazdasági ágak-
ban, aminő például a baromfi-tenyésztés, első
sorban a nők oktatására helyeztessék át a fősúlyt.

A székely-akció ügyében a felszólalás alap-
ját a székely kirendeltség jelentése és javaslata
képezte. Ez még nem a miniszter programja.
Előbb még ezt a javaslatot egy értekezlet fogja
megbeszélni, melyre Hegedüs képviselőt is meg-
hívja és állást csak azután foglal. A csikmegyei
alap, mint Bedő is jelezte, Csikmegye magán-
tulajdona, amelyre a kormány nem rendelke-
zik, így tehát ennek kérdését itt tárgyalni célt-
talan. A borítaladó leszállítása és inkább élve-
zeti szeszre kivétele a pénzügyminiszterre tar-
tozik. A horvátot illetőleg Szederkényinek azt
feleli, hogy a kormány jól tudja, mi ebben a
kérdésben a kötelessége és azt teljesíteni is
fogja. Végül ismerteti a nép gazdasági okta-
tatására vonatkozólag tervbevetett intézkedéseket
és megfelelő gondoskodást ígért az erdszettek
helyzetéről.

Komjáthy Béla hosszabb beszédben reflekt-
ál a földmívelésügyi miniszter felszólalására,
ismételtén kiterjeszkedik a latifundumok és
hitbizományok kérdésére, amelyek tekintetében
választ nem kapott és amely tekintetben a mi-
niszternek állást foglalnia kell.

Rohonyi Gyula a folyamatszabályozás fonto-
ságát hangsúlyozza, különösen a Középduna
szabályozására hívja fel a figyelmet.

Justh Gyula az államtitkár állás szerve-
zését megokolatlannak találja.

Bedő Albert: A telepítés eddig nem járt
sikerrel. A telepítésnek egy alárendeltebb fajára
helyez súlyt, legsürgősebbnek tartja, hogy a
földművesmunkások telepíttessenek és ezáltal
helyhez köthessenek. Erre megvan az anyagi
erőnk, ezt sikerrel teljesíthetjük.

Schmidt József: Az erdszetti rovatnál ki-
vívja figyelembe vétetni a papírgyárak kérdé-
sét; itt lehetne ezt az ipart támogatni.

Ezután a központi igazgatás tétele megsza-
vattatott.

Az állami erdőknel Bedő Albert felhívja a
miniszter figyelmét arra, hogy az erdősítések
utazási költségeinek megfelelő szabályozásáról
szintén gondoskodjék. Komjáthy Béla a fakiv-
itel érdekeinek megóvására hívja fel a minisz-
ter figyelmét. Az állami erdők tételét meg-
szavatták.

Az állami lótenyésztési intézetek tételénél
Kammerer Ernő kifogást tesz a totalizátor
címen felvett bevétel ellen. Az intézmény re-
formja szükséges és erre felhívja a figyelmet.
A tételt megszavatták.

Ezzel a költségvetés részleteiben is letár-
gyaltatván, a bizottság tudomásul vette a föld-
mívelési miniszter által tett és a költségvetéssel
kapcsolatos jelentéseket. A bizottság legköze-
lebbi ülését június 10-én délután 5 órakor
tartja, amikor a közoktatásügyi minisztérium
kölségvetése fog tárgyalatni.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 9.

Mit fognak a japánok Kuropatkin leg-
újabb haditerve ellen tenni? Ez a kérdés
foglalkoztatja ebben a pillanatban az egész
világot. Határozott feleletet senki sem ad-
hat rá, de a tényekből mégis lehet azért
következtetni. Ezeknek a tényeknek legfon-
tosabbja az, hogy a japán hadvezetőség
rendkívül éber, gyors, elővigyázatos és bi-
zonyára észrevevési Kuropatkin tervének
fogyatkozásait. Tény az is, hogy a japá-
noknak a hadműveletek területén meny-
nyisgileg is van olyan hadierjük, mint
az oroszoknak és ezt a hadierőt már a
legközelebbi napokban tetemesen gyarapi-
tani fogják. E mellett azonban az övek a
morális túlsúly és bizonyos, hogy most, a
döntő pillanat előtt nem fog harcikedvük
és lelkesedésük lankadni. Kétségtelen, hogy
már néhány nap múlva támadólag lépnek
fel Kuropatkin előnyomuló serege ellen és
ez a támadás minden valószínűség szerint
a háború főütökötzetévé fog fejlődni.

Hogy mit akar különben Kuropatkin
előnyomuló hadseregével, ez még most
sem egészen bizonyos. Már akadnak olyan
angol lapok is, amelyek szerint Kuropatkin
ujra lemondott a ráoktrojált tervről és ve-
zerkarával együtt visszatért liaojangi fő-
hadiszállására. Ez lehetséges. Ellenben több,
mint valószínű, hogy azok a hírek, melyek
szerint a japánok Stackelbergnek Port-
Arthur felé nyomuló seregét megverték,
igazat mondanak. Hogy Port-Arthur előtt
mi történik, arról semmi bizonyosat nem
lehet megtudni. A különféle forrásból ér-
kező hírekből olyasmis sejthető, hogy az
ostromnak valamelyes előjátéka máris
megkezdődött és hogy a főtámadás már a
legközelebbre várható.

Egészen koholtak tartjuk azt a hiva-
talos orosz táviratot, amely Karbinból a
pétvári állambanknak azt jelenti, hogy
Kuropatkin délfelé nyomult serege körül-
kerítette Kurokit. Ugyan hogy juthatott
volna az orosz sereg Kuroki pozíciójának
közvetlen közelébe, a nélkül, hogy a kitü-
nően szervezett japán előőrsi szolgálat
észrevette volna és a nélkül, hogy utjában
megtámadták volna. Ez a hír minden való-
színűség szerint éppen olyan alaptalan, mint
az a tegnapi, mely szerint Port-Arthur előtt
megsemmisült a harmadik japán hadsereg.
Vagyis az a hadsereg, mely ott sincs, mely
Nodzu vezérlete alatt valahol Takusan környé-
kén készülődik az előnyomulásra. Port-Arthur
előtt a második hadsereg várja Oku paran-
csát a támadásra. Lehet, hogy ebben a
pillanatban már meg is kapta és a rettenet-
es harc megkezdődött. Hogy milyen ered-
ményrel fog végződni, ezt feszült érdek-
lődéssel várja az egész világ. Ám a teg-
napai jelentés csak az oroszok vágyakozását
fejezte ki.

Port-Arthur ostroma.

London, június 9.

Csifuból jelentik: Nyolc hajóból álló
japán flotta vasárnap éjjel megjelent Port-
Arthur előtt. A harc többször megújult. A
japánok több torpedó-rombolót küldtek a
kikötőbe, amely előtt uira elsüllyesztettek
néhány gyújtóhajót. Hétfőn délelőtt tizenegy
órákor megkezdődött a bombázás. Minden
oldalról megerősítik, hogy a japánok messzire

vívó ágyukat szállítottak Kincsuba, ahol igen nagy haderőt koncentráltak. A tenger felől mind a két oldalon hadihajók érkeztek és még a Port-Arthurt körülzáró hajókat is odavitték. A reggel öt órakor kezdődő bombázás példátlan volt. Ugy látszott, mintha az egész földszoros tüzből állott volna. A merre a szem nézett, mindenütt gránátok hullottak. A lejtő, a vasut és az árkok tele voltak gránátdarabokkal. A szárazföldi erődítések nagy része egészen elpusztult. A gyilkos harc jeleneteket nem lehet leírni.

London, június 9.

A japán hadvezetőség a Korea és Japánország között fennálló kábelösszekötését tegnap óta katonai célokra lefoglalta és ezt az egyetlen kábelt, amely a harctér és Japánország közt fennáll, magánosoknak egyelőre nem bocsátják rendelkezésére. Ezt az intézkedést itt általában úgy magyarázzák, hogy a japánoknak Port-Arthur ellen való támadása vagy megkezdődött már, vagy pedig megkezdése a legközelebbi órákban várható. Hogy ezidőszent Port-Arthur körül mi történik, arról természetesen semmit se lehet megtudni. A szenzációs hírek, amelyek szerint a japánok nagy csatát vesztek, teljesen alaptalanok és Londonban kezdettől fogva mindenki kételkedett bennük. Az a csifui jelentés, hogy hétfőn éjjel ágyuzást hallottak, arra vonatkozik, hogy Togo négy ágyunaszáddal alaposan kikérelte a port-arthuri kikötőt, meg akarta tudni, hogy képesek-e az orosz hajók a kikötőből kijutni, hogy milyen erők és tenger felé irányuló vártegek és azonkívül hadiszereinek elfecsérelésére akarta kényszeríteni, amit Port-Arthurban nem tudnak többé pótolni, habár a liaotungi félszigetről érkező kereskedők azt állítják, hogy a japán hajók ébersége mellett is hadiszert csempésznek Port-Arthurba.

Orosz forrás szerint Port-Arthur elesegel legalább egy esztendőre, sőt lisszettel másfél esztendőre van ellátva. A félsziget összes helyőrségeit Port-Arthurban koncentrálták, ahol Stössel legalább ötvenezer emberrel rendelkezik, akiknek csak tizenkilenc kilométer hosszú vonalat kell megvédelmezni, úgy, hogy egy kilométerre kétezerhatszáz ember jut, holott rendszeren ezerötven ember szolgált egy kilométert védeni.

Pétórvár, június 9.

Orosz katonai és tengerészeti körökben is nagyon pesszimistikusan fogják fel Port-Arthur helyzetét és úgy vélekednek, hogy Port-Arthur két hétnél tovább nem tarthatja magát. A döntő küzdelem tulajdonképpen a tüzérség dolga lesz. Stackelberg felmentő csapatai a Kuropatkin által átengedett csapatokkal 30—40.000 emberre növekedtek. Most már megkezdhetné a Port-Arthur felé való előnyomulást, csak hogy ez kétségbeesett kísérletnél egyéb nem volna.

A japán vereség cáfolata.

Pétórvár, június 9.

Az orosz távirati ügyműködés jelenti: Itt azt hiszik, hogy a múlt éjjel közzétett liaojangi táviratban hiba van. Azt, hogy „mikor a harmadik japán hadsereg megsemmisült”, valószínűleg úgy kell érteni, hogy „mikor a japán hadsereg egy harmada megsemmisült”.

London, június 9.

Liaojangból jelentik, hogy a japánok június 6-án vízen és szárazon energikus támadást intéztek Port-Arthur ellen, amelyet az oroszok a japánok nagy veszteségével visszavertek. Ez a hír kínai forrásból ered és már azért sem érdemel hitelt, mert még azt

sem tudja megmondani, mely ponton támadtak a japánok.

London, június 9.

Az a hír, hogy a vladivosztki orosz hajóraj egyesült a port-arthuri flottával, valamint az, hogy nagy tengeri csata volt, amelyben négy japán hajó elsüllyedt, nem felel meg a valóságnak.

A vafangtui ütközet.

Pétórvár, június 9.

Mukdenből érkezett táviratok szerint tegnapi csata volt Vafangtu mellett, amely délutáni egy órától késő estig tartott. A japánok, akiknek hatvan halottjuk és százötven sebesültjük volt, kiürítették hadállásukat. Az oroszoknak tüzenél halottjuk volt. A japánok a csata után elhagyták a hegyek között lévő hadállásukat és magukkal vitték tüzérségüket. Az egész környéken sehol sem látható ellenséges lovasság. A japánok minden haderejüket Kincsu mellett koncentrálták, ahol legközelebb igen elkeseredett harc várható.

Stackelberg veresége.

London, június 9.

Stackelberg seregét mult szombaton Vafangtien mellett megtámadták és megverték és az kénytelen volt Tasikáoba visszavonulni. Meglehet azonban, hogy ez a hír csak visszhangja annak az ütközetnek, amely Vafangtien mellett május 30-án volt. Hír szerint Kuropatkin vezérkarával visszatért liaojangi főhadiszállására.

London, június 9.

A Morning Postnak jelentik, hogy Stackelberg hadteste mult szombaton Vafangtien mellett vereséget szenvedett. A Daily News értesülése szerint Kuropatkin jelentékeny erősítést küldött Stackelbergnek, aki most negyvenezer emberrel rendelkezik. Stackelbergnek az a feladata, hogy Kuroki és Oku közé beékelje magát.

Elsüllyedt japán hajó.

Berlin, június 9.

Liaojangból táviratozzák, hogy a Pecsilibőlben tegnap újabb tengeri ütközet volt, amelyben egy japán páncéloshajó elsüllyedt. Részletes jelentés nem érkezett.

Port-Arthur elesett. (?)

London, június 9.

Azt a hírt, hogy nem a harmadik japán hadsereget, hanem csak Oku tábornok seregének egy harmadát semmisítették meg az oroszok, itt úgy fogják fel, hogy a japánok már Port-Arthurt, habár nagy áldozatok árán is, elfoglalták. Megerősítéseül szolgálhat ennek a hírek az a jelentés is, hogy Csöngcsuba érkezett kínaiak azt beszélik, hogy ők bárkákra, amikor a Sárga-tengeren elhaladtak, Port-Arthur külső erődén japán lobogókat láttak.

A japánok Dalnyban.

London, június 9.

A japánok Dalnyt főállomásnak rendezték be az összes hadsereg élelmezésére. Azokat a kínaiakat, akik Dalny elfoglalása előtt a börtönöket kinyitották és a fegyenceket kibocsátották, haditörvényszék elé állították és hármat közülük kivégezték. A többi rabot visszazárárták a börtönbe.

Inség Vladivosztkóban.

Pétórvár, június 9.

Vladivosztkóban óriási inség van. A városkapitány azt táviratozta a pénzügyminiszternek, hogy a város lakossága az ostromállapot miatt felnyire szállt le. Az ott maradt emberek nem kapnak munkát és a megélés teljességgel lehetetlen.

A bankok semmi hitelt sem nyújtanak, hanem ellenkezőleg, naponként óvatolnak váltókat. A háztulajdonosok helyzete kétségbeesítő. Az agrár bankok naponként árvereztetnek, de vevők nem jelentkeznek. A városkapitány arra kéri a minisztert, hogy utasítsa az agrárbankokat, hogy a háború idejére moratóriumot adjanak s hogy a fölszaporodott hátralékokat három évre osszák föl. A pénzügyminiszter azt felelte a városkapitánynak, hogy a cár Vladivosztko lakosságának külön kedvezményeket fog nyújtani.

Vilmos császár és az orosz haditerv.

Bécs, június 9.

A Neues Wiener Journal berlini levelezője a következő táviratot küldte: Egy katonai attasé révén jutottam hozzá a következő igen érdekes hírhez: Az oroszok haditervének hirtelen megváltoztatása egyenesen a német császár befolyására vezethető vissza, aki a vezérkar útján a háború minden fázisáról értesítette magát. A kincsuai szerencsétlen ütközet után Vilmos császár a porosz vezérkar véleményadása alapján az tanácsolta a cárnak, hogy Port-Arthur mindenáron tartani kell. A cár, aki Kuropatkin haborzásával a nélkül sem volt megelégedve, elrendelte az előnyomulást és a város felmentését. A lap hozzátesszi a távirathoz, hogy a német hivatalos körök a hír valódiságát, minthogy Németország semleges állást foglal el, tagadni fogják, valódisága azonban kétségen felül áll.

Japán békefeltételei.

London, június 9.

A Standardnak azt jelentik Tokióból, hogy a japán kormány még nagyon óvatosan tárgyalja a békefeltételeket a japánok győzelme esetére. A japán miniszterelnök tegnap kijelentette a Standard tudósítójának, hogy Japán nem számít terület-nagyobbdásra és oly koncessziókat fog Oroszországtól követelni, amelyekből az összes nemzetek kereskedelme hasznot fog húzni.

Visszaélés a Vöröskereszttel.

London, június 9.

A tokiói francia követ átadta a japán kormány az orosz kormány tiltakozását a miatt, mert a japánok május 6-án Pulantien mellett rálöttek egy orosz vonatra, amely kétszáz sebesültet szállított és amely a Vöröskereszt jelvényével volt ellátva. A japán kormány erre a tiltakozásra azt felelte, hogy a szóban forgó vonat közönséges vasuti vonat volt és semmiféle jelvényvel sem volt ellátva. Erről a vonatról löttek először a japánokra s csak amikor ezek visszalöttek s a vonatot megállították, tüzték ki az oroszok a Vöröskereszt jelvényét. A vonaton csupa ép tiszt és katonák voltak. A japán válasz így végződik: Tiltakozunk csapataink megrágalmazása és a Vöröskereszttel való visszaélés ellen.

Japánbarát lengyelek.

Lemberg, június 9.

Arra a hírre, hogy a japánok megostromolták Port-Arthurt, az itteni műegyetem néhány száz főnyi hallgatója tüntető körmenetben a városon végig az orosz konzulátus elé vonult, ott lengyel hazafias dalokat énekelt, egy diák dicsőítő beszédet mondott a japánok hősiességéről, aztán a tüntetők ismét bejárták a várost. Később a diákság újból az orosz konzulátus felé tartott, de már akkor rendőrség szállotta meg az épületet s utját állotta a tüntetőknek.

—BUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-ikén új előzetes nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár, méltó tisztelettel a megújításról időjelekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK

Budapest, június 9.

— **Izabella királynő gyermekei.** Madridból jelentik, hogy a minap rendezték Izabella királynő hagyatékát. A vagyont négyen öröklék, Izabella és Eulália infánsnők és XII. Alfonz gyermekei, akik közül mindenki egy-egy millió frankot kap. A királynő elrendelte, hogy az ő s atyja, férje és fia lelkiüdvéért Spanyolországban harmincezer engesztelő szent misét mondjanak.

— **Kitüntetés.** A király Walla József budapesti cementárú-gyárosnak a gyárirpari terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetésről szóló királyi kéziratot ma közli a hivatalos lap.

— **A király Budapesten.** A király holnap délután utazik el Budapestről s egyenesen Schönbrunnba megy. Ma délután utolsó díszórségül az első honvédegyalozred vonult föl a várba Tomcsányi százados parancsnoksága alatt. Dél előtt tíz óraker a király általános kihallgatást adott, amely előtt Klobucsár altábornagy letette a titkos tanácsosi esküt. Az általános kihallgatás során a következőket fogadta a király:

Wekerle Sándor, gróf Andrássy Gyula és Klobucsár Vilmos altábornagy, valóságos belső titkos tanácsosok, Tormay Béla államtitkár, báró Giskra Károly követségi tanácsos, Masirevics Szilárd attasé, Baksay Sándor püspök, Pfeiffer Mátyás, az Osztrák-Magyar Bank helyettes alkormányzója, Darányi Béla és Sárosy-Kapeller Ferenc miniszteri tanácsosok, Thaly Zsigmond udvari tanácsos, gróf Bethlen Balázs és gróf Ráday Gedeon kamarások, Ströhr Adolf, Nagy Valér, Semsonet Lőrinc és Schlemüller Vilmos vezérőrnagyok, Algya Sándor, Bartuska Miksa, lovag Borda Simon, Csanády Frigyes, Lippay Pál, Nagy Géza, Potoschnio Károly és Schöffler Benedek ezredek, Török Kálmán alezredes, Seehla Kálmán főőrtörzsorvos, báró Cnoblock Frigyes őrnagy, Greksa Kázmér egyetemi tanár, Margitay József osztálytanácsos, Fellner Henrik, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, Blazek Antal aligazgató, Balla Pál műszaki tanácsos, Faust Elek, Kolbenheyer Gyula és Baross Pál királyi tanácsosok, Fekete Agost prépost, Fodor Lázár és Sztreke György főszolgabírák, Varságh Béla gyógyszerész, Virostok Győző, a Mentőegyesület orvosa; együttesen jelentek meg a felség előtt, mint a tüdőbajosok szanatóriumának elnöksége: gróf Bathhányi Lajos, Korányi Frigyes tanár, báró Harkányi Frigyes, Müller Kálmán tanár, Ormódy Vilmos, dr. Tauszk Ferenc és Czigler Győző tanár, továbbá György Albert és Gusztáv, a részcai bányaművek főnökei.

A Szanatórium-Egyesület küldöttsége az Erzsébet-szanatóriumban tett látogatását közölte meg a királynak s átnyújtotta a szanatóriumról készült felvételeket díszes albumban. A küldöttség tagjaival a király hosszasan elbeszélgetett.

Ő felsége e hó 24-én a brucki táborban levő csapatok megszemlélésére Bruckba megy, ahol két napot fog tölteni, néhány nappal később pedig Ischlbe utazik nyári tartózkodásra. Illetékes részről közlik, hogy Károly román királyi július második felében meg fogja látogatni királyunkat Ischlben.

— **A kultuszminiszternél.** Az Eötvös-alap küldöttsége ma Ujváry Béla elnök vezetése alatt tisztelgett dr. Berzeviczy Albert közoktatási miniszternél, hogy megköszönje ő felsége látogatásának kieszközölését az Eötvös-alap által fenntartott Ferenc József Tanítók Házában. A küldöttségnek válaszul, a miniszter kijelentette, hogy ő felsége látogatásáért a köszönet egyedül a királyt illeti meg, mert amidőn ő említést tett a többi emberbaráti intézmények közt ő felségének a Tanítók Házáról, elhatározása rögtön megnyilatkozott a nemesebb intézmény meglátogatása iránt. Biztosította dr. Berzeviczy Albert miniszter az Eötvös-alapot és a tanítóságot jóindulatáról, mire a küldöttség a minisztert lelkesen megéljenzve, távozott.

— **A kolozsvári Szent György-szobor.** Tudvalevőleg a kolozsvári testvérek prágai szép alkotásának mását a kormány Kolozsvárnak ajándékozta, a város csak a felállításról tartozik

gondoskodni. A talapzatot ambiciótav Lux Kálmán építész elkészítette, de a munkálatokra szükséges összeget nem tudták egybegyűjteni, úgy hogy a felállítás majdnem abbamaradt. Most tehát költségbizottságot állítottak össze és azok azok fogják egybegyűjteni a hiányzó 800 koronát.

— **Udvari ebéd.** Ma délután 6 óraker a budai királyi várakban udvari ebéd volt, amelyen ő felségén kívül résztvettek: gróf Széchenyi Béla koronaőr, Szemerey Pál püspök, Ficzák Gyula püspök és gróf Esterházy Ferenc valóságos belső titkos tanácsos, Rubido-Zichy Radoszláv főispán, gróf Ráday Gedeon, Hajós József, Kazy József és Benedikty Béla kamarások, Baksay Sándor püspök, Wetzler Gyula, a szabadalmi tanács elnöke, Lányos Leo, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, Neményi Ambrus, Gajári Géza, Hegedüs Loránt, Szederkényi Nándor és Putnoky Móric országgyűlési képviselők, a legfőbb kíséret tagjai, a testőrségek parancsnokai és a várórség parancsnoka.

Ebéd után ő felsége cercler tartott, a többi közt sokáig elbeszélgetett Gajary Gézával a véderő-bizottság lefolyt munkálkodásáról.

— **A véderő-bizottság** — szökö ő felsége — még a jövőben is nagy feladatok várnak, de remélem, hogy a magyar törvényhozás felismeri a véderő fejlesztésének szükségességét és meg fogja hozni a kellő áldozatokat.

Putnoky Mórictól a gömőri viszonyokról kérdezősködött, míg Neményi Ambrus és Hegedüs Loránt képviselőkkel a pénzügyi bizottság tárgyalásairól beszélgetett.

— **A közös hadügyminiszter Diósgyőrött.**

A diósgyőri állami vas- és acélgyárnak ma előkelő vendégei voltak. Pitreich lovag közös hadügyminiszter ma reggel több magasrangú tiszttel és a haditengerészet képviselőjével különvonaton Diósgyőrbe utazott. Az utazás célja az ottani vas- és acélművek megtekintése volt abból az alkalomból, hogy a közös hadsereg nagyobb megrendeléseket óhajtott tenni a vasgyárnál. A közös hadügyminiszter Hieronymi kereskedelemügyi miniszter, gróf Serényi államtitkár, valamint az osztrák és a magyar delegáció számos tagja kísérté le Diósgyőrre, ahol Vajkay, az állami vas- és gépgyárak igazgatója szolgált felvilágosításokkal. Már tegnap óta Diósgyőrött időzött Gränzenstein államtitkár is, akivel a közös hadügyminiszter ma megállapodásra jutott az állami vasművek átalakítása ügyében is. Ez az átalakítás számot vet a magánvasgyárak óhajtatásával, amelyek évek óta szabadulni szeretnének a diósgyőri állami művek konkurrenciájától és evégből azt kívánták, hogy a diósgyőri vasgyár első sorban ágyugyártással foglalkozzék. A diósgyőri állami művek ágyúcsöveket és egyéb hadiszereket fognak szállítani, a bécsi arzenállal együtt, olyanformán, hogy az ágyúszerekeket Ausztriában csinálják, az ágyúcsöveket, pánthet s a gépszerekeket körülzáró acélgyűrűket pedig Diósgyőrött készítik. Az ágyugyártásnál sokkal nagyobb jelentőségű azonban az, hogy új és javított hadihajók számára az óriási páncél-lemezeket is Diósgyőrött fogják készíteni. A hadügyminiszter behatóan megszemlélte a gyár üzemét, főképp az ágyúövegyártást, az ő jelenlétében is gyártottak lövegeket. Ugy Pitreich, mint Hieronymi megdicsérték a gyár kitünő berendezését és a mintaszerű vezetést. A szemle után az illusztris társaság délután 5 óraker a különvonatra szállt és visszautazott Budapestre.

— **Vasgyűrű Vilmos császárnak.** Berlinből táviratozta tudósítónk, hogy a 34. osztrák-magyar gyalogezred új parancsnoka, Kermathly ezredes Berlinbe utazott, hogy az ezred tulajdonosának, Vilmos császárnak bemutatkozzék. Az ezredes ebből az alkalomból a császárnak át fogja nyújtani az ezred vasgyűrűjét. A 34-ik gyalogezrednek ugyanis valamennyi tisztje ünnepies alkalmakkor vasgyűrűt visel az ezred hősi tetteinek emlékére s a tisztikar reméli, hogy Vilmos császár, ha majd Kassára megy ezredét szemlélni, viselni fogja ujján a vasgyűrűt. A 34. gyalogezred báró Goblenz alatt 1864-ben Schleswig-Holstein-

ban rendkívül kitüntette magát s ennek emlékére viselik az ezred tisztjei a vasgyűrűt.

— **II. Illés próféta Berlinben.** Hétmérföldes eszímája van Dowienak, annak az Amerikában felbukkant hírességnek, aki II. Illés próféjának és az „általános keresztény egyház főfelügyelőjének” mondja magát. Tövises az útja, tudjuk, ennek a próféta-nak. Oththon, Amerikában is el kellett szenvednie a kigunyoltatás keserveit, akkor egyszer csak hosszas hallgatás után Ausztriában hallatta a szavát, de ott sem járt jobban. Most pedig Európa kellősközepében, Berlinben terem és hirdeti az ígét. A Bristol-szállóban foglalta el ugyanazokat a szobákat, amelyekben Vanderbilt, a milliárdos lakott (szóval, nem valami puritán lény ez a próféta) és százhatsvan márkát fizet naponként. Nyolc-tagu kísérettel és öt szolgálával jött, s két landauerrel ment a gyűlésre, amelyet tegnap este tartott meg. A bálkon libériás inas. Különbözn zömök, izmos alak, hosszú, fehér szakállal, pirosposztag arcval. Berlinben négy hónap óta hivei egyesületben tömörültek.

Dowie, miután helyet foglalt a pódiumon kíséretével (közte három elegánsan öltözött hölgy: a papnői), s a gyülekezet elzengte az „Erős várunk nekünk az isten-t, angol nyelven beszédet mondott, amelyet egyik kíséretje tolmácsolt. Elmondta, hogy az általa alapított egyháznak most már 100.000 hive van, 1896-ban még csak 450 volt. Beszélte az ugyancsak ő általa Chicago mellett alapított Zion városáról, ahol nincs szegénység. Imát mondott Németországra, azért, amit a világrt tett, imádkozott a császárért és a családjáért, hivatalnokaiért és népeért. Ez üdvözöl beszéd után Hoffer Ruth kisasszony, a legfiatalabb papnő, svájci nő olvasott fejezeteket a bibliából. Aztán Dowie mondott beszédet. Azt tanította, hogy az ördög nélkül nem volna bűn a világon, bűn nélkül nem volna betegség, betegség nélkül halál, halál nélkül pokol. Fordítva, Krisztustól üdvösség, egészség élet és menyország ered. Valakinek a közbeszólására, hogy a munkától ered a betegség, tüzesen magasztalta a munkát. Ő maga negyvennyolc órát is dolgozik egyfolytában s még sincs semmi baja. A betegséget csakis a sátán hozza a világra, tudniillik az alkohol, a dohány, a disznóhús és az osztriga. A disznóhústól ered a rák, trichonosis, kolera, tuberkulózis és a halál. Isten legyen annak irgalmas, aki még most is disznóhúst esznek. A zsidók azért nem szenvednek rákban, mert nem esznek disznóhúst. Chicagóban egy rákbeteg asszonyt egyszerűen azzal gyógyított meg, hogy fejére tette a kezét és imádkozott érte. Ezt isten tette, akinek ő az eszköze.

Ezeket mondta Dowie, aki legközelebb megint beszél Berlinben.

— **Román diákok tiltakozása.** A budapesti tudományegyetem rektora tudvalevőleg megtöltötte az egyetem román hallgatóinak, hogy Nagy István oláh vajda halálának negyvenéves évfordulóján, a Putnán tartandó ünnepélyen résztvegyenek. Ez az ünnep ugyanis határozottan pánromán jellegű lesz. A külföldi egyetemek román hallgatói, elsősorban a bécsiiek, most frázisoktól hemzsegő leveleket küldtek a kultuszminiszternek, s a szabadság, az igazság és a civilizáció hangzatos jelszavaival tiltakoznak a rektor eljárása ellen. Nagyon természetesen azonban, hogy sem a rektor, sem a miniszter nem fogja tudomásul venni a fiatal pánrománok kifakadásait, mert nem engedhető meg, hogy a magyar egyetem hallgatói egy idegen fejedelem emlékéért ünnepeljen, hazaelenes tüntetésekre ragadtassák magukat.

— **Halálozás.** Dr. Káldor Gyula ügyvéd Lacika neví fia ma reggel meghalt. Temetése holnap, délután 3 óraker lesz az új temető halottas házából.

— **Mulatság.** Az újpesti evangélikus református egyház 11-ikén tavaszi táncvigalmat rendez Rákospalotán. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartják. — Róka Pál tankeiskolájának növendékei 11-ikén zártkörű jüniális rendeznek Mátyásföldön. A tánc este kilenc óraker kezdődik.

— **A császárné főudvarmestere.** A pomerániai bankpör tárgyalásán tegnap szenzációs leleplezés történt. Már régóta sejtették és suttogták is, hogy egy *magasállású személyiség* a bank vádlott igazgatóitól nagy összegeket fogadott el jótékony célra, akik ellenszolgálatul az udvari bankár címet szereztek meg neki. Budde bankigazgató, a vasutminiszter fivére, tanuvalomlásában tegnap kimondta, hogy a császárné főudvarmestere báró Mirbach az, aki Schultz és Romeick igazgatóktól 600.000 márkát fogadott el jótékony célra s ezt az összeget a vádlottak a bankból vették ki. A jótékony célú összegek az ő személyes számlájukra volt elküldve, de a vádlottak tagadták, hogy a pénzt maguknak tartották volna meg. Budde titkos tanácsos részletezte is azokat az összegeket, amelyekel báró Mirbach felvett, akinek a banknál szintén volt számlája s ezen könyveltette el a jótékony célra lebonyolított ügyleteket is. Szerepel egy 25.000 márkás tétel is, amelyet 1900. november 8-án vett fel és 227.358 márká 1900. december 28-ikáról.

— Ha mindez igaz — fejezte be Budde titkos tanácsos — akkor igaz, hogy a vádlottak a bank pénzéből nagyarányú jótékonytárgyat gyaroroltak.

Az elnök megkérdezte Schultz vádlottat, akar-e ebben az ügyben nyilatkozni.

Schultz: Nem, fenntartom magamnak ezt más alkalomra.

Az egyik védő dr. Werthauer megkérdezte Bnddet, nem beszélt-e ebben a dologban előzőleg valakivel, valami miniszterrel, vagy miniszteriummal.

Budde (az elnökhöz): Kell nekem erre a kérdésre felelnem?

Elnök: Szerintem a kérdés az, vajjon van-e a tanu urnak határozott pártállása?

A védő: Nem, csak arra gondolom, hogy talán bizonyos ellentét merült fel az udvar és a tőzsde, vagy a minisztérium és az udvar között.

Az elnök Buddhéhoz: Tessék kérem a kérdésre felelni.

Budde: Csak azt mondhatom, hogy Podbielsky földmívelésügyi miniszterrel tavaly beszéltem, de csakis abban az irányban, hogy talán amaz összegek visszatérítése volna lehetséges. De arról értesültem, hogy kiadták azokat a pénzeket s hogy a visszakövetelés joga sem áll fenn.

Ennek a fordulatnak, mint Berlinből jelentik, nagyobb következményei lesznek a pör során. A védelem most meg akarja idéztetni báró Mirbachot.

— **Díjnokok mozgalma.** Vasárnap. 29-én tartják az állami szolgálatban levő díjnokok országos nagygyűlésüket az újavárosi dísztermében. E mozgalom, amelyre az előkészületek már április havában megtörténtek, hivatva van azt a minden tekintetben méltányos kérdést megoldani, amelyre évek hosszú sora óta türelmemmel várnak az érdekeltek. A gyűlésre tömegesen jönnek föl a fővárosba a vidéki állami díjnokok, akiknek elszállásolásáról a végrehajtó-bizottság fog gondoskodni. A gyűlés főtárgya a memorandum elkészítése, amelynek tervezetét körlevél kíséretében már szétküldték a díjnokoknak. A tervezetbe foglalt követelések minden tekintetben szerények és méltányosak, s remélni lehet, hogy a kormány elfogadja a díjnokkérdés méltányos megoldására kiválóan alkalmas memorandumot.

— **A fogadott gyermek.** A müncheni lapokban nemrég a következő apróhirdetés jelent meg:

Ki fogadna örökbe egy kétéves leánygyermeket. Az illető nagyobb pénzösszeget kapna egyszersmindkorra végkielégítést. Ajánlatok Magyarországra, Herkulésfürdőre küldendők, poste restante R. v. L. címre.

Természetesen sokan jelentkeztek s a jelentkezők pár nap múlva egy Kemény Izidor nevű, állítólag budapesti kereskedőtől kaptak választ. Kemény a jelentkezőknek azt mondta, hogy egy két esztendő leánygyermekről van szó, akinek atyja egy királyi herceg, aki az örökfelfogadónak egyszersmindkorra harmincöt ezer márkát deponál a bajor nemzeti banknál, s ennek az összegnek az évi kamata tar-

tásdij fejében szintén az örökfelfogadót illeti meg. A levélben azután mindegyik jelentkezőtől száz márkát kért, hogy az egyezés megkötése végett odautazzék. Többen felültek neki, de mikor megtudták a valót, feljelentették Kemény ellen, akit két cinkostársával, Kornitzer Jónással és Révai Manóval együtt le tartóztattak. A budapesti rendőrség mind a három veszedelmes csalónak ismeri.

— **Az ügyvédi és a bírói vizsgálatok.** Az igazságügyminisztériumban 6-án és 8-án Plósz Sándor miniszter elnöklété alatt szaktanácskozást tartottak, amelynek tárgya az ügyvédi és bírói vizsgálatról az igazságügyminisztériumban elkészített előadói javaslat volt.

Az anketé tagjai voltak: Mohay Sándor és Bernáth Géza államtitkárok, Székely Ferenc koronaügyész, mint a budapesti ügyvédvizsgálóbizottság elnöke, Lányi Bertalan miniszteri tanácsos, Szász Béla osztálytanácsos, Csorba Ferenc osztálytanácsos a közoktatásügyi minisztérium képviselőjében s a budapesti ügyvédi kamara kiküldöttjei: Szivák Imre elnök, Papp József titkár, Baracs Marcell és Okolicsányi Géza. A bírói vizsgálóbizottság elnöke, Vavrik Béla kuriai tanácselnök távollétét kimentette s írásban közölte észrevételeit.

Plósz Sándor miniszter hangsúlyozta a javaslat célját, mely abban áll, hogy a bírák eddigi alacsonyabb képzése egyenrangúvá téréssék a magasabb ügyvédi kvalifikációval. Reményli, hogy az egységes elméleti jog- és államtudományi államvizsgálatról és a jogi oktatásról a közoktatásügyi miniszter által készített törvényjavaslat minden lehető biztosítékát meg fogja teremteni annak, hogy a tudományos alapoknáltság a jelenleginél általában kielégítőbb lesz a jövőben.

A budapesti ügyvédi kamara kiküldöttjei ugy az általános, mint a részletes vita során ismételtelen felhozták azokat az aggályokat és sérelmeket, amelyeknek a kamara a miniszterhez intézett véleményes jelentésében a reform tekintetében már kifejezést adott. Ők a tervezet reformnál a mai állapothoz képest hanyatlást látnak annyiban, hogy az elméleti kvalifikációból az ügyvédre nézve is eljuttatják a kötelező doktorátus; van ugyan a javaslatnak sok előnyös oldala, így a joggyakorlati időnek a teljes elméleti képzetés megszerzésétől való számítása, a két évi utógyakorlat, a bírósági és az ügyvédi joggyakorlat kötelezővé tétele stb., egyébként azonban a javaslat lényeges részeit nem tehetik a magukévá. A jelzett okokból nem tartják üdvösnek az ily feltételek mellett célzott egységesítést és azt kívánják, hogy az ügyvédekre vonatkozólag továbbra is tartassék meg a szigorúbb elméleti kvalifikáció. Kifejezték aggodalmukat, hogy ily módon azok is, akik eredetileg a bírói pályát választják, ezzel az egy vizsgálattal teljes kvalifikációt szerezvén az ügyvédségre, újabb tödulás várható az ügyvédi pályára, holott a javaslatnak egyik célja éppen az ügyvédek számának csökkentése. Az ügyvédek autonómiaja szempontjából is több észrevételt tettek a javaslat egyes rendelkezései ellen. Ilyen az, hogy az ügyvédvizsgálóbizottság tagjainak azt a felét, melyet eddig az ügyvédi kamara közvetlenül választott, ezentul szintén a miniszter nevezze ki, ámbar a budapesti ügyvédi kamara részéről történt jelölés alapján.

Mindemó sérelmekre nézve ugy Plósz miniszter, mint az anketé többi tagjai, különösen Mohay és Bernáth államtitkárok, Székely koronaügyész, Lányi miniszteri tanácsos és Csorba osztálytanácsos kimutatták, hogy azok nagyrészt alaptalanok. Kimutatták, hogy a jelenlegi jogi oktatás és vizsgarendszer s nevezetesen a doktorátus is, az éveken át szerzett tapasztalatok szerint, nem nyújt kellő biztosítékot a jelölt előképzettsége iránt s hogy ezzel szemben alaposan remélhető, hogy a tervezett reform ugy a jogi oktatást intenzívebbé és sikeresebbé fogja tenni, mint a vizsgák színvonalát is kellő magasra fogja emelni. A miniszter kiemelte, hogy, mint eddig is mindig, ugy most is távol áll tőle minden szándék, hogy az ügyvédek jogkörét a legkevésbé is érintse. Az országos vizsgálóbizottság s az egyes vizsgálóbizottságok megalkotására nézve az ügyvédi kar kívánságait megfontolás tárgyává teszi.

A tanácskozások befejeztével dr. Szivák Imre, a budapesti ügyvédi kamara s az ügyvédi kar nevében megköszönte a miniszter előzékenységét, aki a fontos javaslat előkészítésébe az ügyvédi kart is bevonta, amely lelkesedéssel és hálával fogja majd támogatni a törvény végrehajtását. Plósz Sándor igazságügyminiszter köszönettel fogadta e kijelentést, hangsúlyozva, hogy az ügyvédek ama óhajainak, amelyek a javaslat főcéljával összeegyeztethetők, mindig kész eleget tenni.

— **Nagy gázrobbanás.** Brűnnből táviratozták: Ma reggel a javításban s használatban levő északi vasúti állomás podgyász-pénztár helyiségeiben gázrobbanás volt. A légnomás ugy belül mind kívül sok ablakot betört és a hátul levő építő-állványt, melyen éppen több munkás a pályaház tetejének lehodásával volt elfoglalva, feltaszította. A munkásokat részben a robbanás helyéről kitűdő lág, részben a leomló állvány megsebezte. Négyet az országos kórházba vittek. A robbanás ugy keletkezett, hogy valaki lecsavarta a podgyász-pénztár helyiségben a falból kiálló gázcső csapját.

— **A pincérszakiskola vizsgája.** A budapesti vendéglősök pincériskolájában ma folytak le az évről vizsgálatok. Az iskola, mely főként Glück Frigyesnek köszönheti létesülését, fennállásának 10-dik évfolyamához ért már el. A szakiskola évről vizsgálatain Glück Frigyes a felügyelő bizottság elnöke és Stadler Károly elnökök; kívülük jelen voltak: Martonffy Márton főigazgató, az országos iparegyesület képviselőjében dr. Soltyész Adolf titkár. A szakiskola 3 évfolyamát 6 párhuzamos osztályban összesen 279 pincérfü látogatta. A vizsgálatok befejezése után Glück Frigyes elnök szétosztotta a jutalmakat, melyek közül a Glück Frigyes utazási 400 koronás ösztöndíjat Kramer Lajos nyerte el, Francois Lajos 100 koronás jutalmát Závatz József, a Gelléri Mór díjat pedig Zeisz Lipót borfü nyerte el. Azonkívül még 16 növendék részeseült könyvjutalomban. A növendékekhez ezután Glück Frigyes lelkes beszédet intézett, iparuk szeretére buzdítván őket, kiemelve a szakiskola tanári karának és különösen Walter Károly igazgatójának buzgó működését.

— **Végzetes fürdés.** Megrendítő katasztrófa történt tegnap Magyar-Óváron. Déléltől tíz órakor Mayr Irén, Mayr János nyugalmazott főhercegi uradalmi felügyelő szép huszéves leánya fürdés közben a Lajtába veszett. A fürdőház, melybe egyedül ment, nagyon szegényes alkotmány, melynek kosara sincsen. A víz folyása pedig roppant sebes, korlát vagy léce, amibe fogódzkodni lehetne, nincs. Így történt, hogy az erős ár a fürdő leányt kisdortta a fürdőházból és nagy sebességgel vitte lefelé. A szerencsétlenséget rögtön észrevették a közelben lakók, a vízbefelő kiáltására oda is szaladtak, de mégsem akadt, ki a mentést megkísérelte. Pár perc alatt a főhercegi malom gátjához sodorta a víz, ahol holtan fogták ki a szerencsétlen szép leányt, akit általánosan szerették a társaságban.

— **Kitüntetett nagyiparos.** Walla József budapesti mozaik- és cementár-gyárost a király a hazai ipar fejlesztése körül szerzett érdemeinek elismerése fejében a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Rablótámadás.** Faludi Oszkár joghallgató a következő feljelentést tette a rendőrségben: Ma reggel a Városligetben a Kis Színház mögött sétálva tanult s e közben felöltöttem egy padra lettem. Egyszerre csak azt vette észre, hogy egy 25—26 évesnek látszó, uriasan öltözött fiatal ember felkapta a felöltöt s azzal futásnak eredt. Faludi üldözőbe vette, mire a tolvaj eldobta a felöltöt; revolvert vett elő s azt Faludira sűrítte. A fegyver azonban esütöttököt mondott. Faludi erre a merénylőre vetette magát s dulakodni kezdett vele. E közben a merénylő még egyszer elsűrítte a revolvert, a golyó azonban senkit sem talált. A revolver dörrenésére többen odasiettek, amire a támadó elmenekült. A merénylő magas termetű, arca hosszas, haja barna, bajusza vöröses, ritka, borotvátalan arc. Világos zöld kockás kabátot és nadrágot, fekete mellényt, viseltes fehér szalmakalapot fekete szalaggal és piros nyakendőt viselt. A rendőrség nyomozza a rablót.

— **Egy gróf kastély betörési.** E hónap 2-ikán éjszaka Nógrádmegyében, Pusztajára-Telken gróf Benyovszky Emanuel kastélyába tolvajkulccsal betörték s nagyobb értékű arany- és ezüsteműt, továbbá felhőnműt loptak el. Az egyik tettest a budapesti rendőrség Mandl István 21 éves napzamos személyében letartóztatta. A nyomozás megállapította, hogy Mandl társa Jedlicska Béla apostagi születésű 33 éves volt gazdatiszt, aki már a múlt esztendőben is követelt el lopást a Benyovszky grófok solti kastélyában. Jedlicska megszökött s most kőrözik.

— **A Lunyevica leányok hirdetése.** Belgrádban június 11-ikén évfordulója lesz annak a rémes napnak, amelyen a lázadó szerb tisztek meggyilkolták Sándor királyt és Draga királynét. Draga királyné életben maradt hugai külön részt kérnek maguknak ebből a napból: engesztelő misét hirdetnek a belgrádi *Vecsernye Novisztiban*. Egy kicsit feltűnik ez a módja a gázos visszaemlékezésre való felhívásnak, királyok nem igen szoktak a hirdető rovatban szerepelni se életükben, se holtukban. A hirdetésben különben ezt közlik a Lunyevica leányok:

Draga királynénak megszorodott és boldogtalan testvérei június 11-én délelőtt tízenegy órakor a Márk-templomban engesztelő misét rendeznek az ő drága és felejtethetlen vértanúik, Sándor és Draga és az ő felejtethetlen testvéreik, Lunyevica Nikola és Nikodém lelki tüvéért.

— **Rendkívüli közlekedés a bikaviadatok alkalmával.** A bikaviadali rendezői minden eszközzel a közönség kényelmére törekcsenek. Kérésükre az összes villamosok és omnibuszok a rendezés idején a közönség közlekedni és a svábhelyi fogaskerekű, valamint az összes helyi érdekű vasutak különvonatokat indítanak az előadás után a közönség hazaszállítására. A nyaralóhelyekről és a főváros környékéről jövő közönség tehát még éjjel hazatérhet. Minthogy a szombati előadás után a bikaviadatok belépőjegyeinek vásárlására előreláthatólag nagy lesz a kereslet, a vasárnap délelőtti pénztári időt a Menetjegyiroda délután 6 óráig kiterjeszti. Vasárnap délután az arénához vezető különbejáratoknál elhelyezett pénztárak szintén árusítanak jegyeket az esti előadáshoz.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Garas József, 60 éves ügynök ma délután a Tattersallban hasba lőtte magát. Életveszélyes sebével a Rókus-kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

— **Rendőri hírek.** *Pohuliczky* Ludovika cselédleány tegnap este gyorsforralón vacsorát melegített. A gyorsforraló felborult és a leány ruhája meggyulladt. Súlyosan összeégették a Rókus-kórházba. — *Laverth* István asztalos-segédet tegnap este a Nefejeits-utcában valaki hátulról vasbottal leütötte. A Rókusba vitték. A rendőrségen ma a következők eltűnését jelentették be: *Hollner* Mária bécsi születésű 16 éves aranyeszozó (Bécsből), *Sályom* Pál gyöngyösi születésű 16 éves lakatos tanonc (Gyöngyös), *Jung* Teréz újpesti születésű 20 éves gyári munkásnő (Újpest, Király-utca 26.), és *Riffról* Paula budapesti születésű 17 éves hajadon (Serfőző-utca 3.). — *Karász* József bérkecsitulajdonos egy kerepesi-úti vendéglőben hasba lőtte magát. Életveszélyes sérüléssel vitték be a Rókusba.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Nemzeti Színház.** A Nemzeti Színház igazgatósága elfogadta előadásra *Pásztor* Árpád két egyfelvonásos darabját: *A férfi* és *A nő* címűt. A két darab a jövő szezonban kerül színi.

— **Királyszínház.** A Királyszínház szezonvégi slágere az *En, te, ő!* amely immár 28-szor került színi, a mostani második szereposztásban is állandóan nagy közönséget vonz. A darab szellemes ötletei, komikus helyzetei és finom francia muzsikája most sem tévesztik el a hatáskat. A közönség állandó jövedvényben, nagy kacagások közt nézi a szereplők játékát és csaknem minden énekszámot megismételt. Különösen sokat tapsolnak Németh Józsefnek, Bánó Irénnek, Papp Miskának, Ferenczynek, Gyöngyinek és Csatay Jankának.

— **Vigszínház.** Szombaton, e hó 11-én tartják meg a *Vigszínházban* a *Csók pirulák* bemutatását. *Bilhaud* és *Hennequin* háromfelvonásos bohózata Páris idei szezonjának legkacagatóbb darabja. A berlini szintársulat holnap, pénteken tartja utolsó előadását. Műsoruk leghatalmasabb alkotását, *Elektrát* adják, a címszerepben *Eysoldt* Getruddal.

— **Opera-première Budán.** A Budai Színházban holnap, pénteken lesz a bemutatás előadása *Lortzing Cár és ács* című vig operájának. Az opera, melyet *Szerdahelyi* József fordított németből, Berlin, Lipse, München opera színpadjain ma is állandóan műsoron van.

— **A pécsi színház bérléte.** *Pécsről* táviratozza tudósítónk: A pécsi Nemzeti Színházat az 1905—8-iki színi idényre a színiügyi bizottság hét pályázó színiigazgató közül egyhangu-

lag *Kövesi* Albert kecskeméti színházigazgatónak ítélte oda. A jelenlegi színiigazgató, *Nádasy* József a pályázatban nem vett részt.

— **Városigéti Nyári Színház.** A Városigéti Nyári Színházban holnap, pénteken *Romeo és Julia* kerül színi. Szombaton a *Chansonnet*et adják, vasárnap délután megismétlik a *Romeo és Julia* előadását.

Nyilttér.

Legelegansabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérlélet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

es. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váczi-utca 35. szám.

Két nagyon szép, jól behajtott orozló, elutazás miatt olcsón eladó.

Cím a kiadóban.

Étvágytalanság és székrekedés

leggyorsabban gyógyítható a rohitó „Tempelquelle” vizének periodikus használatával. Régebbi vagy chronicus tünetment állapotoknál előnyösebb a „Styrizquelle” (erősebb) használat. Magyarországi részére: *Hoffmann József* Budapest, Báthory-utca 8. szám.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

— ***. Football.** Vasárnap mérköznek a B. A. K. Erzsébet-királyné-úti pályáján az *Ifjusági Labdarúgók Szövetségének* csapatai a *Józsefvárosi Rámberek* csapataival. A mérkőzés iránt sportkörökben nagy az érdeklődés. Belépő-díj 30 fillér.

— ***. Az Uniont,** a németek trialtakesét ma futottak Berlin Hoppegartenben. Mint egy táviratunk jelenti, a verseny győztese a nagy favorit *Patlos* lett Real Scotchi és Ivanhoe előtt. Futottak még: *Bajó*, *Schwarzer Peter*, *Deutschemeister*, *Zigeunerbaron* és *Cunibert*.

Bécsi löversenyek.

— *Tizenegyedik nap.* —

Bécs, június 9.

A derby-meeting utolsó napja ma volt a Freudenauban. E nap programján két sportpontonból értékes díj szerepelt: a kísérleti verseny, amelyben a klasszis flyerekkel a fiatal évjárat egyik elsőrangú képviselője *Böbita* vette föl a küzdelmet. Mint rendezés történeti szokott, ez alkalommal is az idősebb lovak voltak frontban és *Böbita* csak a harmadik helyet tudta okkupálni. A másik nagy verseny a Taurus-handicap volt, amelyben a már több ízben jól futott *Nemes* jutott végre a megérdemelt győzelemhez. A részletes eredmény a következő:

I. **Kétévesek versenye.** Díj 3000 korona, távolság 1000 méter. Egyedi A. **Bakanososa** (Lewis) első, Jaross S. Galanterieje (Martinovich) második, Dreher A. Ratiborja (Cleminson) harmadik. Azután: *Visszhang*, *Topánka*. Totalizátor: 10 : 22. Helyrefogadások: I. 50 : 73. II. 50 : 75.

II. **Eladók handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. *Báró* Herzog M. **Nikita**-ja (Cleminson) első, Capt. Z. **Poslants**-ja (Bonta) második, *Schossberger* L. **Fogoly**-a (Lewis) harmadik. Azután: *Judith*. Totalizátor: 10 : 61. Helyrefogadások: I. 50 : 122. II. 50 : 70.

III. **Kísérleti verseny.** Díj 20.000 korona. Távolság 1000 méter. *Báró* Springer G. **Fonó**-kája (Tarál) első, *Wiener* Welten R. **Nugommor**-ja (Lrouzil) második, *gróf* Degenfeld I. **Bobitája** (Janek) harmadik. Azután: *Gombás*, *Rabulist*, *Réve d'or*, *Tilinkó*. Totalizátor: 10 : 49. Helyrefogadások: I. 50 : 72. II. 50 : 63. III. 50 : 61.

IV. **Kétévesek előadóversenye.** Díj 3000 korona, távolság 1200 méter. *Johnstone* A. **Princess Aurája** (Seideman) első, *gróf* Fries M. **Phonolája** (Pis) második, Egyedi L. **Pergolája** (Drexler) harmadik. Azután: *Achilleon*, *Do*, *Per*, *Cake Walk*, *Tornya*. Totalizátor: 10 : 20. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 96. III. 50 : 113.

V. **Taurus handicap.** Díj 10.000 korona. Távolság 2800 méter. *Blaskovich* E. **Nemes**-e (Lewis) első, *mr. Lincoln* Alföld-ja (Milburn) második, *gróf* Festetich T. **Donald**-ja (Holmes)

harmadik. Azután: *Vaduz*, *Carmin*, *Gyöngy-sziget*, *Merry* Agnes. Totalizátor: 10 : 24. Helyrefogadások: I. 50 : 71. II. 50 : 93. III. 50 : 164.

VI. **Gátverseny.** Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter. *Dreher* A. **Rama** thurja (Huxtable) első, *Arezin* Fatten *Claraja* (Rosack) második, *Tassy* A. **Figyelemje** (Croy) harmadik. Azután *Pázmán*, *Tannhäuser*, *Prima*, *Bonapace*, *Babám*. Totalizátor: 10 : 34. Helyrefogadások: I. 50 : 72. II. 50 : 90. III. 50 : 133.

VII. **Beaten-handicap.** Díj 4000 korona, távolság 1600 méter. *Györgyey* H. **Aldozatja** (Holmes) első, *Mauthner* V. **Bonanzája** (Southey) második, *Dreher* A. **Gallja** (Cleminson) harmadik, *báró* Herzog M. **Santoyja** (Baines) negyedik. Azután *Cipó*, *Futótűz*, *Barbarossa*, *Augur*. Totalizátor: 10 : 94. Helyrefogadások: I. 50 : 88. II. 50 : 114. III. 50 : 58. IV. 50 : 65.

TÖRVÉNYSZÉK

A vasutasok pöre.

— *Védbeszéd.* —

Budapest, június 9.

A főtárgyalás közeledik már a befejezéshez s holnapra várható az ítélet. A védőügyvédek beszédei vannak soron; ma is, épp úgy mint tegnap, sokan hallgatták a védelem előterjesztését.

Tíz óra jóval elmult, mikor az elnök megnyitotta a tárgyalást és fölhívta dr. *Gál* Jenőt, *Kacsó* Lajos védőt, hogy mondja el beszédét. A vasuti sztrájkot — mondta a védő — nem szította senki, még is kitört, mint a hogyan kifröcsene a vér, ha elevenbe vág a kés. Mindenki érezte, látta a bajt, csak azok nem, akiknek elsősorban kellett volna azt észrevenni. Idézi *Talleyrand*nak ide illő mondását: „Ha vak lovat fognak az állam kocsijába, a fölfordulás kikerülhetetlen.”

Az elnök: Kérem, tessék az ilyen apoztrofálástól tartózkodni.

Dr. *Gál* Jenő: Hivatkozik *Csemegi* Károlyra, a kiváló jogtudósra, aki ellentmondást nem tűrő módon, megdöntötlenül kimondta, hogy a vasutas nem közhivatalnok. Beszéde további során megdönteni igyekszik a vádat, tagadja a felbujtást s végül fölmentő ítéletet kér.

Tíz perenyi szünet után dr. *Landler* Jenő, *Jovanovic* Miklós védője, beszélt. Ha a végül üldözött vadnak végső kétségbeesésben joga van támadója ellen fordulni, akkor az se bűn, ha a társadalom egyik osztálya, midőn látja, hogy jogs kivánságai nem teljesülnek, feljajdul és...

Az elnök: Nem engedhetem meg, hogy ily tenorban folytassa beszédét a védő ur. Ez a szenvedélyes beszéd nagyon alkalmas arra, hogy megzavarja a közrendet.

Dr. *Landler*: Arra vagyok kíváncsi, hogy a hangomat kifogásolja-e az elnök ur, vagy a beszédem tartalmát?

Az elnök: A tartalmát.

A sztrájkjal foglalkozik a továbbiakban a védő s azt fejtegeti, hogy az igazság nélkül önmagától tört ki. Eless hangon bírálja az ügyész vádiratát s ezért az elnök ismételtlen mérsékletre inti. Szerinte az eset hasonlít *Shylok* szerepéhez...

Az elnök: Kérem, hisz megígérte, hogy nem tér el a tárgytól?

Dr. *Landler*: De kérem, hisz *Shylok*...

Az elnök: Azt az urat nem ismerjük, az nem vádolt ebben az ügyben. (Derültség.) Tessék a tárgynál maradni.

A védő aztán befejezte a beszédét. Utána *Turcsányi* védője, dr. *Benedek* János védőbeszéde következett. Szerinte *Turcsányi* ellen semmiféle bizonyíték nincs. A királyi ügyész egyetlen tanuval sem tudta bizonyítani, hogy védettje valakit hivatali kötelessége megtagadására büzdített volna. Azzal a kérdéssel, hogy köztisztviselő-e a vasutas, vagy nem, már elbántak védőtársai, ezzel tehát nem foglalkozik. De ha az volna is a vasutas, az adott esetben büntető cselekmény elkövetése bizonyítva nem lévén, kéri védettje felmentését.

Dr. *Pollacek* Sándor, *Breuer* Ferenc védője, furcsának találja, hogy az ügyész dicsőítette szavaiban a mostani kormányt s elítélte a mult kormányait. Ugy beszélt az ügyész, mintha a vasutas-sztrájk csufla tette volna Magyarországot a külföld előtt, pedig ez nem áll, mert vasutas-sztrájk volt már más országokban is, de olyan dolog, ami a sztrájk után itt bekövetkezett, az egész művelt világon sehol sem fordult még elő. Más országban, például az olasz vasuti sztrájk alkalmával, maga az olasz par-

lament tárgyalt a sztrájkolókkal s a békekötő-
okmányt aláírta maga az olasz király is. Ma-
gyarországon pedig nem a szociális igazság
alapján intézik el. hanem letartóztatásokkal s a
királyi ügyészség vádlevelével. A tizenhárom-
bizottság békíteni akart, büntetendő cselek-
ményre senkit nem bujtogatott. Kéri védené
teljes fölmentését.

Délután négy órai szünet után Lengyel Zoltán
mondta el védőbeszédét. Hangsúlyozta,
hogy a büntető jog értelmében a vasuti szol-
gálati személyzet általában nem tekintetik köz-
hivatalnoknak. Miután a vasuti alkalmazott
közhivatalnoknak nem tekinthető, ennél fogva
reá általánosságban a büntető törvény 42.
fejezetében foglalt hivatali büntettek és vét-
ségek nem alkalmazhatók. Így a hivatali
hatalommal való visszaélések esetei és né-
zete szerint a magánosok elleni erőszak bün-
tette és vétsége szempontja alá esik. A bizo-
nyítás és vizsgálat tárgyát semmi oly követke-
zmény nem képezte, melyet a büntető törvény
előír. Ezeket a vádlottakat nem vezette anyagi
érdek, ők az összes vasutasok érdekeiért dob-
ták oda magukat, a vasutasok szövetségéért
harcoltak ők. Hogy a vádlottak padjára kerültek,
az nem az ő hibájuk, hanem a kormányhibája. A
közérdek szempontja az, hogy a lázongó
elégedetlenség a lelkekben megszűnjék, s nem
az, hogy ártatlanok bűnhődjenek. Két igazság
van: a paragrafus és a szív igazsága. Amazt
emberek csinálják, ezt az isten sugallja. Mi ezt
az igazságot védjük. Ezt az igazságot várja a
bíráktól is s a vádlottaktól nemcsak felmen-
tését, hanem felmagasztalását is.

Eötvös Károly Komlós Manó védője szolt
ezután. Csatlakozik azokhoz a nézetekhez, me-
lyeket védőtársa előterjesztett, kivéve azon
részt, melyben Mándy miniszteri tanácsos egyik
munkájára hivatkozik. Nem hiszi, hogy a köz-
váltónak akár jogilag, akár erkölcsileg joga
volna a munkaszünet által beállított vagyon
és jogi zavarokért a tizenhárom vádlott helyzetét
súlyosbíttani. A tizenhárom-bizottság szándéka
nem volt rossz, belátásuk meg sokkal szebb,
mint az országé em fontos ügyeinek vezetői.
A kormány minden nemes nagyravágása a
sztrájk megszűnését illetőleg az volt, hogy ka-
tonai intézkedések után a nappali vonatok
fele füzembe lépjen, az éjjeli járatok azonban
szüneteljenek. Minden jó hazafi — ő maga is
— látta, hogy ez óriási baj. Ekkor ezek az
urak, kik nem voltak letartóztatva, mani-
festumban felszólították bajtársaikat, hogy
áljanak munkába. Ekkor helyre is állt a
rend. Voltak régesrégben buta, fanatikus idők,
mikor egy fogalom definíciója miatt bíróság elő-
állított embereket. Akadtak e buta, homályos
korszakokban ostoba és műveletlen bírák, akik
ezen embereket elítélték. Közváltó is akadt.
(Derülség.)

Az *előnk*: Ne méltóztassék így folytatni,
mert attól félek, hogy a mondottakat velünk
hozza kapcsolatba. (Derülség.)

Eötvös Károly: A dolog lényege itt is egy
fogalmi definíció, hogy köztisztviselő-e ezen
urak vagy nem? Ezek az urak pedig nem köz-
tisztviselő, noha érvek akadnak pro és contra,
de törvényileg ez fixirozva nincsen. És még
ha ez irányban volna is kétség, de nem engedni
meg, hogy törvény, vagy törvényes rendelet
igazolná a vádat. A dologban hát nincs kétség,
de ha még volna is, a vádlottak szabadságát
tisztelőben kell tartani. Ez az igazság, amely-
nek kimondását várja a törvényszéktől. (Élénk
élvezés.)

A fogva tartott tizenöt Rákos rendező-pályá-
ndvari vasutas főtárgyalását holnapra tűzték ki.
Mivel e pert is Oláh András törvényszéki bíró
fogja vezetni, e tárgyalást elhalasztják. A védő-
beszédet holnap délelőtt 11 órakor folytatják.

§§ **A herceg gyermeke.** Néhány évvel
ezelőtt sok szóbeszéd tárgya volt az a házasa-
g, melyet dr. Tagányi Sándor aradi ügyvéd
kötött *Sulkowszky* Ida hercegnővel, kinek apja,
Sulkowszky József Mária herceg nevét több
kalandos ügy révén sokszor emlegették az új-
ságok külföldön is, nálunk is. A duszgadzad her-
cegnő nem volt boldog férje oldalán s egy évvel
ezelőtt ott is hagyta az urát. Valópörindítotttelle
és miután pörét megnyerte, azt követelte, hogy
most négyesztendő fiugyermekeit neki kiadják.
A kis Tagányi Sándorért azóta erős harc folyt
az apa és anya között. Az aradi árvaszék, mint
tudósítónk táviratozza, ma úgy döntött, hogy a
gyermek nevelését az apjára bizza. Az árva-
szék végzésének megokolása elmondja, hogy a
hercegnő nem tud magyarul, gyermekét nem
érti meg, gorombán bánik vele, kutyáit és

madarait jobban szereti, magyarellenes érzelmi
s miután férjétől elvált, osztrák állampolgár
lett. A hercegnő a határozat ellen a belügy-
miniszterhez felebbezett.

TÁVIRATOK

Frigyes főherceg Londonban.

London, június 9. *Frigyes* főherceg tegnap
este a királyi pár és a szász-köburg-góthai
herceg társaságban jelen volt a Royal Covent-
Gardenben a *Mesterdalnokok* előadásán. A fő-
herceg ma délelőtt különböző látogatásokat
tett, több látványosságot megsemlélt, azután a
királyi család körében a királynál reggelizett.
Délután 3 órakor a főherceg a connaughti her-
ceg kíséretében Islingtonba ment a katonai
harcjátekokhoz, ahol gróf Menndorff osztrák-
magyar nagykövét és számos méltóság fogadta.
Midőn a főherceg, aki polgári ruhát viselt,
megjelent a királyi páholyban, a jelenlevők
felállottak és levették kalapjukat, mialatt a
zenekar a *Gotterhallét* játszotta. Este 6 órakor
a főherceg a Buckingham-palotában az osztrák-
magyar kolónia küldöttségét fogadta.

Goluchowski után Delcassé.

Páris, június 9. A kamara mai ülésén
Pressensé felvilágosításokat kért a legutóbbi ör-
ményországi eseményekről. Rosszallja a szultán
eljárását és azt a reményét fejezte ki, hogy a
hatalmak nem fogják megengedni az 1894. évi
büntettek ismétlődését. A szultánnal való fel-
szólalásoknak nincs eredménye. Ha szükséges,
ugy — miután Anglia és Oroszország támoga-
tására számítani lehet — *flottatüntetést kell*
rendezni, hogy az örmény nemzet meg-
semmisítését megakadályozzák. (Tetszés) a
szélsőbaloldalon.) *Delcassé* külügyminiszter azt
válaszolja, hogy Franciaország mindig azon
fáradozott, hogy a berlini szerződés Örményor-
szágot illetőleg végrehajtsák. Egyesült fá-
radozásainak gyakran sikerült a rendet Örmény-
országban fenntartani. *Delcassé* emlékezett egy
misszió kiküldésére, mely kielégítő eredmé-
nyeket ért el, és felolvassa a francia nagykövét je-
lentését, amely konstatálja, hogy a mostani ör-
ményországi helyzet nem hasonlít az 1894. évihez.
Elpusztítottak ugyan falvakat és lemeszároztak
lakosokat, de lehetetlen megállapítani a bajok
jelentőségét, amelyeket alighanem túloznak.
A francia konzul jelenléte a zavarok szín-
helyén jótékony hatással volt. A jelentés vég-
ül azt mondja, hogy kiegészítő közléseket kell
megvárni, mielőtt a portával szemben fellép-
nek. Anglia és Oroszország egybehangzó je-
lentéseket kaptak. Ha még nem lehet kény-
szerrendszabályokhoz nyulni, szolt a miniszter,
ugy legalább sajnálni kell, hogy a porta,
midőn az örmények javára szolgáló reformo-
kat visszautasítja, ezeknek csak egyetlen men-
edéket hogy feun, t. i. hogy a felkészítés folya-
modjanak. *Delcassé rosszallja* a törökök által
megindított katonai akciót és kijelenti, hogy
utasította a konzulokat, hogy az örményeket
védelemben részesítsék, és meghagyta a nagy-
követnek, hogy a többi hatalmak diplomáciai
képviselőivel egyetértve tegyen további lépése-
ket, hogy a portát *kötelességére emlékeztesse*. A
miniszter reméli, hogy a porta sem Macedóniát,
sem Örményországot illetőleg nem fogja magát
továbbra is *abban a hitben ringatni, hogy bün-
tellenül kivonhatja magát felelőssége alól.* (Tetszés.)

A belgrádi évforduló.

Belgrád, június 9. *Natalia* exkirályné
lemondott arról, hogy éljen az engedelem-
mel, hogy fiáért rekviemet tartasson, mert
a Lunyevica-nővérek a Márk-templomban
egyidejűleg fivéreikért is akartak gyászmisét
mondatni.

A Dreyfus-ügy.

Páris, június 9. *Cassé* kapitány, a
D'Auriche-perben ítélező hadbíró el-
adója vizsgálatot tartott *Roller* alezredes
vincennesi lakásában és sok iratot foglalt

le. *Roller* 1899-ben a *Dreyfus*-per revíziója-
kor a francia vezérkar hírszerző-osztálya-
nak vezetője volt.

A megrendszabályozott bírói kar.

Páris, június 9. Az ellenzéki lapok legke-
ményebben bírálják a bírói kar újjászervező-
sére vonatkozó törvényjavaslatot. Különösen azt
a határozatot támadják, hogy mintegy 600 bírói
állást eltöröltek, mert ez az intézkedés végrehaj-
tásával a bírói elmozdíthatatlanságát ideiglene-
sen felfüggesztik. Továbbá azt is kifogásolják,
hogy nem a semmitűzőeknek, hanem külön bi-
zottságnak kell döntenie a bírók helyettesítésé-
ről. A radikális lapok elégedetten nyilatkoznak,
mert azt hiszik, hogy ezzel a törvényjavaslat-
tal a bírói kart meg lehet tisztítani a kleriká-
lis és köztársaságellenes elemektől.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 9. (A *Budapesti Napló* tele-
fonjelentése.) Eladott buza: tiszavidéki 9.80
— 10.25 K., bányási 9.25—9.70 K., mosoni
9.25—9.45 K. *Rozs*: tót felvidéki 7.—7.20 K.,
pestmegeyi 7.—7.20 K., déli vasuti 6.75—
6.95 K. *Zab*: 5.85—6.50 K., válogatott 7.20
korona.

Bécs, június 9. (A *Budapesti Napló* tudósító-
játé.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a
következők voltak: Osztrák hitelrészvény 639.75,
Magyar hitelrészvény 745.—. Bécsi bankjegyek 509.50.
Union-bank 519.25. Länderbank 426.—.
Osztrák-magyar államvasut részvény 634.75. Déli
vasut 77.75. Elbavölgyi vasut 422.—. Északnyugati
vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 329.50. Rima-
murányi vasut 485.—. Alpesi bányarészvény 410.50.
Májusi járadék 99.25. Magyar koronajáradék 97.15.
Osztrák koronajáradék —.—. Lombard 128.75. Török
sorsjegyek —.—. Német birodalmi márka 117.28.
Napoleon d'or 19.05.

Berlin, június 9. (*Gabontőzsde*) *Buza*
júliusra 173.— márka (10.15 korona), szeptem-
berre 167.25 márka (9.82 korona). — *Rozs*
júliusra 134.— márka (7.86 korona), szeptem-
berre 135.— márka (7.92 korona). — *Zab*
júliusra 128.25 márka (7.51 korona), szeptem-
berre 120.75 márka (7.66 korona). — *Tengeri*
amerikai mixed júliusra 109.75 márka (6.44
korona), szeptemberre 109.75 márka (6.44 ko-
rona). — *Olaj* októberre —.— márka (—.—
korona), májusra —.— márka (—.— korona).
— *Spiritus* 70 márka (árfolyam 117.30 korona
rpe 100 márka.) Irányzat: tartott.

Berlin, június 9. (*Ésti forgalom*) 40/0-os ma-
gyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék
97.40. Osztrák hitelrészvény 200.75. Osztrák-magyar
államvasut 185.90. Déli vasut 16.80. Északnyugati
vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bank-
jegy készpénz —.—. Buchstehrad —.—. Orosz
bankjegy 216.05. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, június 9. (A *Budapesti Napló* tu-
dósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. *Ésti for-
galom*. Osztrák hitelrészvény 200.60. Osztrák-ma-
gyar államvasut —.—. Déli vasut —.—. Német
bank —.—. Disconto —.—. Drezdai bank —.—.
Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni
—.—. Harpeni —.—. Laura-köhl —.—. Olasz já-
radék —.—. Hilbernia —.—. Az Irányzat szilárd.

New-York, június 9. (*Terménytőzsde*) (*Zár-
lat*) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 11.80 (11.70).
Júliusra 10.40 (11.25). Szept-re 11.07 (10.88). New-
Orleansban helyben 12.9/8 (12.9/8). — *Petroleum*:
Stand white New-Yorkban 8.05 (8.05). Stand white
Philadelphianban 8.— (8.—). Refined in Cases 10.75
(10.75). Credit Balances at Oil City 1.59 (1.59). —
Zsír: Western steam 6.90 (7.—). Rohe és Brothers
6.75 (6.90). — *Tengeri* irányzata bányadt. — Júliusra
55.1/4 (54.7/8). — Szept-re —.— (—.—). — Dec-re
—.— (—.—). — *Buza* irányzata bányadt. — Páros
öszl helyben 1.14 1/2 (1.13 1/2). — Júliusra 98.1/4 (92.1/4).
Szeptemberre —.— (—.—). — Dec-re 85.1/2 (84.9/4).
— Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási
díja Liverpoolban 1.— (1.—). — *Kávét*: fair Rio 7. s
6.3/4 (7.—). — Júliusra 5.55 (5.70). Szept-ra 5.90
(5.95). — *Liszt*: Spring Wheat clears 3.90 (3.90). —
Cukor: 3.3/8 —.— (—.— 3.3/8). — *Ön*: 28.62—
28.87 (28.70—29.—). — *Réz*: 12.87 —.— (—.—
12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat
jelentik.)

Chicago, június 9. (*Terménytőzsde*) (*Zárlat*)
Buza irányzata állandó. Jul-ra 86.9/8 (86.7/8). Szept-re
80.7/8 (—.—). — *Tengeri* irányzata állandó. —
Júliusra 48.— (47.9/4). — *Zsír*: Júliusra 6.60 (6.57).
Szept-re 6.75 (6.77). — *Szalonna* short clear 6.87
(6.87). — *Serlésus*: Júliusra 12.10 (12.—). — (A
zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(22)

Nemcsak a hadnagyokat okolom az életmódjuk miatt, sőt még a társaságot sem valami nagyon, hanem elsősorban a főlebbvalókat. Nézetem szerint azoknak a kötelessége, hogy tisztjeiknek az ilyen tulzott életmódot eltiltsák. A pusztá intelmek, hogy csak addig nyújtózkodjanak, ameddig a takarójuk ér, nem sokat érnek s valami nagy foganatja annak sincs, hogy a tisztiek előtt olykor-olykor felolvassák a legfelsőbb ordrét: „Minél nagyobb a fényűzés és a bőség a tiszt körül, annál jobban illik hozzá, hogy takarékos és művelt életmódjával másoknak fényes példát szolgáljon“. Valahogy így hangzanak azok a szavak. Törekedjenek arra, hogy a tiszt a kaszinóban takarékosak legyenek, de hát a kaszinóélet csak a legkritikább esetben volt oka annak, hogy valaki elmerült. A társaságokat okolhatjuk a hadnagyokért, amelyek a nagyzási hobortot, majd azt mondtam, hogy az isten kegyelméből való lénynek az érzetét oltják beléjük, amelyek ezt a mérget csöpögtetik beléjük: „Te egészen különös lény vagy“, amelyek mindenekelőtt abba is belekergetik, hogy adósságokat csináljon, vígan éljen, hogy a gazdagokat utánozza. Csak öregedj meg magad is, mint én, légy nyugalmazott tiszt és ne legyen se pénz, se állás, akkor majd belátod mindezt te is és meg fogod érteni, mennyire vétett ellened a társaság, amikor így fölnevelt. Ah, és az ember fiatal hadnagy korában olyan ostoba és azt hiszi, hogy azok a meghívások az ő személyének szólnak, pedig csak a tiszt kabátját illetik.

— Talán mégsem mindig.

— A hadnagnál mindig, a fejemet meremet rátenni. Bizonyosan tudod, hogy boldogult Frigyes császár már aláírt volt egy kabinetparancsot, amely szerint a tisztjei csak szolgálatban jelenhettek volna meg uniformisban, különben pedig csakis civilben. Nem akarok ítéletet mondani erről a legfelsőbb rendelkezésről, amely nem is lépett érvénybe, de ha életbelépett volna, annyit tudok: egy csapásra elvette volna a hadnagyoktól az ő társadalmi pozíciójukat. A kislányok csalódtak volna s nem sóvárogtak volna olyan nagyon a krefeldi huszár után. De azok után, amiket neked mondtam, elhíszed majd nekem, hogy ennek a kabinetordrénak az életbeléptetése sok tekintetben nagyon javára lett volna a tiszteknek.

Ámulva hallgatta Frici az apját s most így szólt:

— De hogyan képzeled hát el az életünket? Hiszen érintkezés, társaság nélkül nem élhetünk, hiszen akkor elsavanyodunk és elbutulunk.

— Ugyan, mi jut az eszedbe — nevetett az öreg őrnagy. — Tedd a szivedre a kezedet, fiam, ugyan miről beszéltek ti azokban a társaságokban? Beszéltek, ez az egész, fecsegték össze-vissza, tücsköt-bogarat. Voltál-e te már valami ünnepségen, ahol valami komoly dologról is beszéltek? Ahhoz ti nem értetek, ahhoz ti sokkal ostobábbak vagytok! Ne vedd zoknó tőlem a kemény szót, de igazam van. És ki tehet vajjon nektek szemrehányást az ostobaságotok miatt? A tisztiek legnagyobb része kadétköböl áll ma és ugyan mit tanultok ti a hadseregelnél? Tornázni, lovagolni és rajzolni, modort és illemt, egyebet ugyan mit? Ami tudományt belétek öntenek, az szóra sem érdemes, hanem a hadnagysághoz az is elég. Hisz magam is ott voltam abban a testületben és csak annyit mondhatok, hogy életemben gyakran vesztettél ostobának tartottam magamat, ostobának annyiban, hogy beláttam, mi mindent nem tudok én abból, amit mint művelt embernek tudnia kell. Hogy a fiatal hadnagy manapság tovább művelje magát, az a legkritikább esetben fordul csak elő. Ha egyáltalában dolgozik,

akkor szaktudományokban vájkál, egyébként pedig örül, ha tul van a szolgálaton, ha kipihenheti magát, vagy a gyomrát alkohollal szivhatja tele. Na, és ez az utóbbi foglalkozás még nem is a legrosszabb, tölts hát fiu!

— És újra összecsendültek a poharak.

— Miről is beszélünk tulajdonképpen? — kérdezte az őrnagy. — Ah igen, igaz, a ti szellemi képzettségetek nem olyan, hogy feltétlenül ünnepségekre és társaságra kell áhítoznok, ellenkezőleg, ha okosabbak volnátok, akkor belátjátok, milyen vesztettül unalmas ma Péternél, holnap Pálnál ebédelni és a fiatal hölgyekkel ugrálni. A beszélgetés nélkül nagyon is megvolnátok, de a kislányok és a jóélet nélkül nem.

— De hát mit akarsz, apám, igazán nem értelek. Csaknem minden héten olvasatsz az újságokban valami botrányról, amely valami kis garnizonban játszódott le. Vagy két részeg hadnagy pofozkodott össze, vagy elcsábították kölcsönösen egymás feleségét, vagy valami más adalékot nyújtanak a *Chronique scandaleuse*-hez. És mentsegteljes joggal megint csak az: „Hiszen azoknak az embereknek nincs ott egyebük ivásnál, s az eldurvítja az erkölcsöket; ha társaságunk volna, mint bajtársainknak a nagyvárosban, akkor az efféle históriák egyáltalában nem fordulnának elő.“ Egyszerűen elpusztulnánk, ha nem volna többé társaságunk s te azt is el akarod venni tőlünk?

— Hiszen, dehogyan akarom elvenni tőletek, csak változtatni akarnék a dolgokon, egyszerűsíteni, alapjukban reorganizálni akarnám őket. Ha manapság két hadnagy reggel a szolgálatnál találkozik és elbeszéli egymásnak, hogy az előző estén a titkos tanácsos urnál volt hivatalos, akkor halálosan bizonyos, hogy a másik mindenekelőtt azt kérdezi: „Na és volt valami tisztességes harapnivaló?“ És az előbbi kamerád, aki különben büszke arra, hogy általános elmegyőngéség miatt semmit kívülről megtanulni nem tud, ledarálja az egész menüt az összes borfajtákkal. Ha egy öreg törzstiszt teszi ezt, aki tudja méltányolni a borokat, hát hagyján, annak joga van hozzá, sőt még szent kötelessége is, hogy amit kitűnő borokban az uristen teremt, hálaosan elismerje. De ha egy hadnagy teszi ezt, akkor ez nem egyéb, mint hencsés. Az embereknek fiatalkorukban sejtelmük sincs arról, hiszen nem is érthetnek hozzá, hanem erőszakkal gurmandokká, ingyencskévé nevelik őket. Ha néhány hadnagyot valahová meghívunk, akkor a háziasszony a kezét tördeli: „Ezt nem adhatjuk és ezt sem, ez nem elég jó. És ha nem találunk az uraknak jót, akkor nem jönnek máskor, annyira el vannak kényeztetve.“ Az igaz, hogy általában az a szokás, hogy a kapitányokat és törzstiszteket ebédre, a hadnagyokat pedig bálokra hívják meg, de hát egy bálon a vacsora nem olyan-e mint egy későn talált ebéd? Van kaviár, rák és ludmájipástétom, s mit tudom én, hogy még mi és egyik tüveg pezsgó a másik után. És az éppen az ostobaság, vagyis nem ostobaság, hanem igazságtalanság, amit a társaság a fiatal tisztekkel elkövet, azért vagytok így elkényeztetve, hogy sziklaszilárd meggyőződés-teké válik: a dolog nem megy másképp, élni, az anyyi, mint jól élni; hiszen minden házban, mindenütt csak ezt látjátok, nem is lehet hát csodálni, hogy hamis fogalmaitok támadnak.

— És hogyan akarnád a társaséletem megváltoztatni?

— Azzal, hogy jövőre ne csak evésről és ivásról legyen szó, hanem hogy a hadnagyok az ünnepségeken csakugyan társaséletem találjanak és nemcsak nagy vacsorát. Mindenekelőtt pedig a fiatal hadnagyot jövőre mint embert tárgyalják s ne mint félistent, hogy egészen tisztában legyen azzal, hogy a kedvéért semmiféle teketória és pénzpocekolás nem történik, hogy semmi egyéb ő, mint egy tisztességes családból való fiatalember. Ne kábítsák el az esztét tömjénfüsttel, legyenek hozzá udvariasak és barátságosak, mint minden más vendéghez, de ne tüntessék ki. Ha a társaság végre rászánja magát erre, akkor a

hadnagy megint az lesz, akinek lennie kellene, de aminek ezidőszerint, sajnos, nem mondható. Akkor a nagyzási hobortja elmulik, akkor megint kedvvel és szeretettel fogja végezni a szolgálatát, akkor megint egyszerűen és takarékosan fog élni, akkor nem fogja többé szégyelni, hogy nyíltan bevallja: ezt, vagy amazt nem engedik meg a körülményeim; akkor nem fog több adósságot csinálni, nem fog többé játszani és azoknak a száma, akik könnyelmű életmódjuk miatt elmerülnek, hamarosan csökkenni fog. És ha aztán egyszer leveti a tisztikabátot, akkor nem sóvárog majd vissza, mint a mostani nyugdíjazott generáció a husosfizek után, akkor a nyugdíjából majd megél, s ha szolgálatának idején nem táncolják körül, mint valami második aranyborjút, akkor később el tudja majd viselni, hogy mint nyugdíjazott már nem játszhatik szerepet. És még egyet: ha addig, amíg tiszt volt, felvilágosították arról, hogy nem különb a többi emberről, akkor nyugdíjaztatása után nem fogja szégyelni és nem irtózik majd attól, hogy dolgozzék és tanuljon, hogy hiányzó ismereteit kiegészítse, hogy hiányos ismereteit kibővítsék és állást szerezzen, amelyből magát és övét eltarthassa. Akkor tisztességesebb dolognak fogja tartani, hogy a becsületesen megszerzett pénzéből éljen, mint pumolásból és adósságcsinálásból.

Frici egészen elképedve nézett az apjára.

— De hát honnan szerezted éppen ezeket a nézeteket?

— Hogy honnan szereztem őket? Mindig vallottam őket, ha nem is életem mindig szerintük. Tudod, hogy nyakig uszom, tehát csak egészen természetes, hogy gyakran kérdezem magamban, hogy ki és mi ennek az oka? Sokat gondolkoztam én ezen és mindinkább arra a meggyőződésre jutottam: csakis a társaság, amely bennünket is elkényeztetett, mint ahogy most titeket kényeztet, s amely mindenkit ki-méltelenül félrelök, mihelyt nem jelenik meg többé a fényes uniformisban. A társaság jóhiszeműleg cselekszik ugyan, de annélkül, hogy akarna, sokkal többet vét a hadnagyok ellen, mint amennyiért felelősséget vállalhat és ilyen értelemben ő felségének csakugyan igaza van azzal az előbb idézett mondásával: „A tiszt legjobb társasága a tiszt“. Annyit tudok, hogy ha ezredességig és ezredparancsnokságig vittem volna, így szóltam volna a tisztjeimhez: „Uraim, ezennel vége legyen annak, hogy mindenhova szaladnak rőtön, ahol valami illatos peccenyesszag éreznek, meg fogom önöknek nevezni azokat a családokat, amelyekkel érintkezzenek“. És csak olyan családokat válogattam volna ki, ahol az én tisztjeim elsősorban csakugyan, kedves, családias életmódra találnak és csakis másodsorban kaptak volna egészen egyszerű vacsorát és elhíheted nekem, fiam, eleinte megátkoztak és pokolra kívántak volna a tisztjeim, de később mégis megköszönték volna. Hogvis mondta csak akkor Bismarck: „Mindent lemásolhatnak tőlünk a többi nemzetek, csak a porosz hadnagyot nem.“ Akkor egészen igaza volt az öreg urnak, de hogy vajjon ma is?!...

— Már megbocsáss, apám!

— Légy csak egészen nyugodt, fiam — nevetett az öreg őrnagy — kedvencem vagy és vizagstálom. De azt csak nem akarod állítani, hogy mintaképe vagy a porosz hadnagnak, akit Bismarck dicsért?

— Na, az éppen nem — felelte Frici kitérőleg, de...

— Csak hagyd el, ne védelmezd magadat tovább. Legfőbb ideje különben, hogy abbahagyjuk a csevegést, délutáni álmomra mulhatatlanul szükségem van. Hat óraker az esti csapoláshoz megyek, reményem, elkísérsz?

— Hát persze, papa.

— Na, akkor a vizontlátásra.

És az öreg ur visszavonult a szobájába.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Szerelmes bakás. Jónévelési urileánynak nem szabad olyan megmondolatlannal cselekednie, mint azt ön tette. A szerelemnek megjön a maga ideje, amit azelőtt fiatal leánykák éreznek, az lehet egy kis szédület, az ifjúságnak egy perenci mómora: — de nem szerelem. Hát éppen ezért nem szabadott volna elhamarkodnia a levélírást. Ami a másik kérdést illeti, hát bizony az, aki ilyen kis hódításokkal jobbra-balra eldicsekedik, az nem valami nagyszerű lovag. De hogy is lehetne az, hisz ön írja, hogy az is uracska még fiatal diák. Mire majd bajusza lesz és férfivá serdül, bizonyosan másképpen cselekszik ő is. Amint, hogy őt is — majd meglátogatja — okosabb tanácsokkal látja majd el a — hosszú szoknya.

S. S. I. Önzés-e vagy önámitás, de bizonyos, hogy abból az öt sorból akit illet, mást olvas, mint akárci. Természetes hát, hogy igaz öröm fakad a nyomában; az a diadalmas, nagy érzés, amely csak ritka lelki emócióknál vesz erőt az emberen. 2. Ami a máik kérdését illeti, június 19-ikén. — **Pénzügyőr.** A fegyelmi büntetésre való ok a nyilatkozat tartalmától függ. A vallomástétel alól való mentesség esete akkor forog fenn, ha hozzátartozói ügyéről van szó. A bíróság előtt tett vallomása módosítható. — **V. L. Törökszentmiklós.** A bizonyítás terhe az ön részén van. Ajánlatos, hogy bizza szintén ügyvédre az ügyet. — **Kecskemét.** E helyütt nem adhatunk erre választ. Ha megérkezik Budapestre, tegyen telefonos kérdést e rovat vezetőjénél. — **Borsod-Csaba.** A törvényes minimum esetén az államszegélyre nincs ok. — **Kassa.** Italmérségi engedély sok helyen már nem kapható, sok helyen még igen. Tudakozódjék az illetékes pénzügyigazgatóságnál, hogy ott, hol üzletet nyitni akar, kapható-e még engedély. — **E. L.** Az anketén megtörtént ez a megkülönböztetés. — **G. A. Újpest.** A járásbírószághoz illetékes ebben az ügyben. — **Régi előfizető.** Nagyszombat. A vegyeszeti cikkeket gyártói megküldik az ismertetést. — **V. M. Abony.** A rendőrség még nem tette közzé. — **B. J.** A kocsmáknak a szatócsüzlettel való minden közlekedését törvényes rendelkezés alapján tiltotta meg önmek a pénzügyőrség. — **D. H. Zalaegerszeg.** Ilyen gyűjtemény nincs. — **Alsó-Kubán.** Írja meg a kérdéseit. — **Egy régi olvasó.** 1. Ezt csak az illetékes pénzügyigazgatóságnál tudhatja meg. 2. A fővárosban vannak oly magániskolák, ahol felnőtteket betanítanak számitani, könyvelési s egyéb üzleti tudnivalókra. — **Békkocsitulajdonos.** A rendőrkapitányi intézkedést felebezzék meg. Ez az eljárás módja. — **D. K.** Az övezekre nem terjed ki. — **K. J. Delta.** R. = Roboz Andor. — **Omega.** Nem inkompatibilis. — **D. Sárvár.** Ma már az egész Liaotongi félsziget, azaz Manduria déli része a japánok birtokában van. — **Katholikus Kőr.** Vác. A második jogosan tette le a XIX-est, mert logikusan gondolhatta, hogy a harmadikkal (aki szót mondott) megnyerheti a kontrajátékot az első ellen, aki az egyest tartotta. A tarokk-szabályokban különben ahány ház, annyi szokás.

KÖZGAZDASÁG

Állásfoglalás a borértékesítő-szövetkezet ellen. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége igazgató-választmányja ma tartotta a rendes havi ülését. Több rendbeli belügyi és átirat elintézése után behatóan foglalkozott a tervezett központi borértékesítő-szövetkezet kérdésével. A választmány igen alapos vita után kimondotta, hogy a minisztériumi értekezleten bemutatott tervezetet igen rossznak tartja és ezért ennek megvalósítása ellen a legerélyesebb akciót indítja. Elhatározták, hogy a közvéleményt úgy a sajtó útján, mint vidéki gyűléseken felvilágosítják és hogy az ország tekintélyes bortermelőitől és borkereskedőitől bekérendő szakvéleményeket a szövetkezet tervezetének végrehajtására kiküldött bizottságnak, a földművelésügyi miniszternek és a képviselőháznak bemutatják, annak a bebizonyítása céljából, hogy az ország borkereskedelmére, de bortermelőire nézve is óriási károkkal járna,

hogyha a szövetkezetet a kidolgozott tervezet alapján létesíttetni engedik.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége ma dr. Chorin Ferenc elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott az alapszabályok ama módosításának tárgyalása végett, amelyek a horvát-szlavon országos iparos-szövetségnek a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez való csatlakozása következtében szükségessé váltak. Miután a szövetség elnöke ismertette az ügyvivő-igazgatóságának erre vonatkozó előterjesztését, Szabó Kálmán, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke, a szövetség végrehajtó-bizottsági tagja, meleg szavakban méltatta a vezetőségnek a horvát-szlavonországi gyárosokkal való összeműködés létesítése körül szerzett érdemeit. Ezt az együttműködést úgy politikai, mint közgazdasági szempontból, nemkülönben a Szent-István koronája országainak egész gazdasági jövője szempontjából nagyjelentőségűnek tartja. Ha eljön az az idő, — ugymond a szónok — pedig el kell jönnie, hogy hazánk közgazdasági önállóságát az Ausztriával való vámszövetség felbontásával intézményesen biztosítsuk, akkor nagy erőssége lesz az országnak, hogy a társországok közgazdasági értelmiségével vállatve fog harcolni. A közgyűlés azután egyhangulag elfogadta az alapszabályoknak a horvát-szlavon iparos-szövetségről szóló új szakaszt. Az igazgatóságban a horvát-szlavon szövetség képviselőjében helyet foglalnak: *Pongrátz Gusztáv* lovag és gelsei *Guttman Vilmos*; a végrehajtó-bizottság tagjaivá lesznek: *Granzit Ignác*, *Weizmayer Oszkár*, *Weiss Gyula*, *Stern Zsigmond*; végül a Szövetség választmányába delegáltak: *Friedfeld Mór*, *Reiszner Ádám*, *Fellner Ottó*, *Crnadek Milivoj* és *Mayer Miksa*.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy az alább említett vasuti vonalak összeállítható menetjegy-szelvényei a hajózás tartama alatt az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság személyszállító hajózásiának megfelelő vonalaira is érvényesek és pedig: Passau—Linz, Linz—Wien, Wien—Pozsony, Wien—Marchegg (illetve Wien—Lajtmann (Bruck) Pozsony—Budapest (a Wien—budapesti hajózási vonalra), Budapest—Báziás, Budapest—Zimony, Budapest—Orsova (Vaskapu) között. Ezen menetjegy-szelvények az utazás megkezdése előtt a Dunagőzhajózási Társaság személyszállítási rendes hajójegyekkel kicserélendők. A II. vasuti osztályú (zöld) menetjegyek az I. hajóosztály használatára, a III. vasuti osztályú (barna) menetjegyek pedig a II. hajóosztály használatára jogosítanak. A hajókon egy-egy menetjegy után 25 kilométer mátha engedélyeztetik.

Vásárocsarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Hozatalaink ma is kicsinyek voltak és így a piaci forgalom ma is csendesen alakult. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet: *Husfélék:* vidéki marhahús eleje 90—96, hátulja 96—110 korona 110 kilonként. Ötöt borjú borbén, hosszan mérve, sulylevonás nélkül 88—108 fillérrel voltak a forgalomban kilonként, minőség szerint. Lehuzott sertés-hus 120—130, sertések szalonnával 110—120 fillér kilonként. — *Tojás:* I. r. friss telt árú 55—57 koronát jegyzett eredeti ládánként. — *Tejtermékek:* I. r. szövetkezeti teavaj 200—220, jó friss főzövény 1.40—1.60, friss tehénúró 20—24 fillér kilonként. *Vágott baromfi,* idei hizott libák kilója 130—140 fillér. — *Élő baromfi:* riantani való csirke 1.20—1.60 korona, sütni való 150—220, tyúk 2.40—3.00, liba hizott 6—10 korona páronként. — *Spárga* még sok érkezik, habár az érdeklődés az elképzelhető legkisebb és így az árak is nagyon alacsonyak. *Cseresznye* 12—36, eper 20—60 fillér kilonként. *Ózék* kilója 130—140 fillér. Szőlő-rák 20—40, leves-rák darabja 4—6 fillér. *Új burgonyában* lanya az üzlet, a detailforgalomban rózsaburgonyát 820—800 koronával árusítottak métermázsánként.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — **Böcsben** a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 47.— korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár-részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökor 1406 darab, magyar tehén 574 darab, szerbiai ökor 1164 darab, szerbiai tehén 67 darab, növendékmarha 49 darab, bivaly 190 darab, bika 129 darab, összesen 3579 darab és — darab a hét folyamán a vesztégyvásáron. — **Gazdasági marhák:** Igás- és hizlali való ökor 46 darab, fejestehén 131 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökor legjobb minőségű 67.— K.-tól 72.— K.-ig, kivételesen 77.— K.-ig, 80 kilonként élő sulyban, középminőségű 62.— K.-tól 66.— K.-ig, silányabb minőség 54.— K.-tól 60.— K.-ig. Magyar paraszmarha jobb

minőségű 62.— K.-tól 66.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 52.— K.-tól 60.— K.-ig. Tarka hizott ökor legjobb minőségű 70.— K.-tól 76.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, középminőségű 64.— K.-tól 68.— K.-ig, silányabb minőségű 58.— K.-tól 62.-ig. Szerb és boszniai ökor, legjobb minőségű 58.— K.-tól 70.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 46.— K.-tól 56.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 66.— K.-tól 76.— K.-ig, kivételesen 82.— K.-ig, silányabb minőségű 56.— K.-tól 64.— K.-ig. Bivaly 46.— K.-tól 56.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Magyar tehén 48.— K.-tól 66.— K.-ig, kivételesen 71.— K.-ig. Tarka tehén 50.— K.-tól 74.— K.-ig, kivételesen 83.— K.-ig. Csontozni való marha — K.-tól — K.-ig. Mind 100 kilonként élő sulyban. **Gazdasági marhákért:** Igás ökor elsőrendű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, 730.— K.-tól 840.— K.-ig páronként, középminőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól 670.— K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként. Hizlali való ökor, fehér 100 kilogrammonként — K.-tól — K.-ig. Fejőstehén, keresztzett szines 180.— K.-tól 320.— K.-ig darabonként, bonyhádi faj 300.— K.-tól 400.— K.-ig darabonként, kivételesen — K.-tól — K.-ig, igás bivaly — K.-tól — K.-ig páronként. Vágómarhából a felhajtás 600 darabdal nagyobb volt a multhetiéinél és habár a kereslet is nagyobb volt, az árak mégis általánosságban métermázsánként 1—2 koronával esökkentek. Gorma urasági mustraökröknel az áresökkenés 3 korona métermázsánként, míg fiatal gömbölyű marhák, bikák, bivalyok változatlan árakat jegyeztek. Az alacsonyabb árak által a vételkedő növekedvén, csak néhány darab maradt eladatlanul. Jármos ökrökre a kereslet kielégült, fejőstehenekre változatlan volt.

Borjувászár. 1904. évi június hó 9-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságától.) Felhajtás. Belföldi élő borju 1069 drb, leölt borju — db, bécsi borju — darab, növendékmarha 43 darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borju I. rendű 90—100 f.-ig, kivételes 104—110 fillér, II. rendű élő borjúért 80—88 f.-ig I. kilonként, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúért 60—76 f.-ig. Növendékmarha —60 f.-tól —68 f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alarendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat lanya volt, az árak 4—6 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Június 9-én. Felhajtás összege 463 drb sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 47 darab sertés, — darab süldő, összesen 540 darab sertés, — darab süldő. Eladatott 490 darab sertés, — darab süldő. Eladatlan maradvány 20 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. — **Következő árak jegyzettettek:** Zsirtertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 92— K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig 92— fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—97 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 92—96 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 82—92 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig 90 — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Arak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban értendőek.

Bécsi szarvasmarhavásár. Június 9-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhóztak: 3333 darab borjut, 519 darab élő sertés, 1515 levágott sertés, — darab élő juhot, 165 darab levágott juhot, 218 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borju 96—128 fill. elsőrendű — fill., kiv. — fill., levágott borju 112—120 fill., legelsőrendű 124—136 fill., legelője 140—148 fill., élő juh 52—58 fillér, elsőrendű — fill., legelsőrendű — fillér, kivételesen — fill., zsirsertés — fill., fiatal sertés — fillér, kivételesen — fillér, levágott nehéz sertés 100—116 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt — fillér, zsirra hizalt sertés — fill., könnyű sertés 116—124 fillér, elsőrendű süldő — fillér, levágott juh 64—92 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10—25 K., kivételesen — korona páronként.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 9.

Jó kínálat és ugyanoly kereslet mellett készbuza gyengébb irányzatú volt; elkelt 40.000 mm. 5 fillérel olcsóbb árakon. Tengerit kivéve a többi cikkben kicsiny volt a forgalom, árak változatlanok.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 6050 mm. 80 k. 9 K. 70 K., 960 mm. 82 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 300 mm. 80 k. 9 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 05 f., 7500 mm. 79-5 k. 9 K. 62 1/2 f., 300 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 1000 mm. 79 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 40 f. Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 76 k. 9 K. 10 fillér. Dunaföldvári: 1600 mm. 76-7 k. 9 K. 12 1/2 fillér.

Felsőmagyarországi: 5000 mm. 79 k. 9 K. 25 f., 2200 mm. 77 k. 9 K. 25 1/2 f. ab Vác. Bányási: 370 mm. 77-5 k. 9 K. 20 f. Palánkai: 1000 mm. 76 k. 8 K. 95 f. Raktárúru: 2000 mm. 76 k. 9 K.

Mind három hónapra. Rozs: 100 mm. 6 K. 40 f., 100 mm. 6 K. 37 1/2 fillér. Árpa: 1000 mm. 6 K. 25 f. Zab: 100 mm. 6 K. - f., 200 mm. 5 K. 95 f., 100 mm. 5 K. 75 f.

Tengeri: 200 mm. 5 K. 35 f., 200 mm. 5 K. 25 f., 300 mm. 5 K. 30 f., 2800 mm. 5 K. 25 f., 200 mm. 5 K. 40 f., 200 mm. 5 K. 37 1/2 fillér.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzen és kilogrammonként.

Table with columns for Buza, Kilo, 50 kilogramm ára, and 50 kilogramm ára. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Bácskai, Szerb.

Table with columns for Egyéb gabonafélék, Kilo, 50 kilogramm ára, and 50 kilogramm ára. Rows include Buza, Árpa, Köles, Zab, Tengeri, Repce.

A határidőzlet folyamán a következő kótesek történtek:

Table with columns for month/year and price. Rows include Juniusi buza, Októberi buza, Májusi rozs, Októberi rozs, Juliusi tengeri, Auguszt. tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Auguszt. repce.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Table with columns for item and price. Rows include Májusi buza, Októberi buza, Májusi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Repce augusztusra.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns for item and price. Rows include Májusi buza, Októberi buza, Októberi rozs, Májusi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi repce.

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde az esős időjárásra és a gabonárak lanyhaságára meglehetősen szilárd irányzattal indult, később azonban üzletcsend állott be, minek következtében az értékek csökkentek és kedvelten hangulattal zárultak. Valuta és ércáru változatlan.

Előtözsde gyengült. Osztrák Hitelrészvény 640.—638.75. Magyar Hitelrészvény 744.50—744.—korona.

A déli tözsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 639.—639.25. Magyar Hitelrészvény 744.50. Jelzálogbank 499.50—500.—. Magyar koronajáradék 97.12—97.22 korona.

A helyi értékek piaca nyugodt. Kötetett: Franklin társulat 500.—. Magyar villamosági részvény társaság 281.—korona.

A prémiumüzletben díjbitozításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—korona, 8 napra 8—10 korona, 1904. június hó végére 16—18 korona.

Utőtözsde. Osztrák hitelrészvény —. Magyar Hitelrészvény —. Leszámitolóbank —. Rimamurányi vasmű-Érszény —. Osztrák-magyar államvasúti részvény 634.50. Közúti vaspálya részvény —. Városi villamos vasút —. korona.

A hivatalos záratok a következők voltak

Table with columns for Államadósság, Pénz, Áru, Pénz, Áru. Rows include a) Magyar államadósság, b) Osztrák államadósság, c) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Table with columns for Bankok, Pénz, Áru. Rows include Angol-osztrák bank, Első magyar iparbank, Párizsi hitelb., Hazai bank, Hermes m. ált. váltódt., Magyar hitelb., Ugyanaz jun. med., M. agr. és járb.

Table with columns for Készlekedési vállalatok részvényei, Pénz, Áru. Rows include Adria tengh. Bpesti közúti vaspálya 5%, Ugy. jun. med., Bpesti közúti v.p. élv. jegy, Bpesti vill. r. t., Bpesti vill. r. t. sz. r. v. p. 1903., Bpesti vill. r. t. rosi vasút, Ugy. élv. jegy.

Table with columns for Malmok, Pénz, Áru. Rows include Concordia, Első budapesti Érszény, Lajza.

Table with columns for Vasmű- és gépgyár-részvények, Pénz, Áru. Rows include Első m. gazd. gépgyár, Danubius, Ganz.

Table with columns for Bányák és téglagyárak, Pénz, Áru. Rows include Északon. köz., Felsőm. bányák és kohó, Jev. tégl. gy., Köbány. gőzt., Magy. aszfalt.

Table with columns for Biztosító-társaságok, Pénz, Áru. Rows include Bécsi biztosító, Bécsi élet- és járadékbit., Első magy. ált., Fonctere.

Table with columns for Külföldi vállalatok részvényei, Pénz, Áru. Rows include Ált. vagg. köl., Bpesti ált. vill., Bechtold r. t., Gyarm. gyár, Részvényserf., Sertészl. r. t., Spindium-gyár, Flóridi rizsh., Gschwind-féle szeszgyár.

Table with columns for Takarékpénztárak, Pénz, Áru. Rows include Belvárosi, Bpesti III. ker., Bpesti-Érszény, Bpesti tők. és orsz. zálogt., Egyes. bpesti.

Table with columns for Sorsjegyek, Pénz, Áru. Rows include Bazilika, Ugy. o. felülb., Bécsvárosi, J6-szív, Ugy. o. felülb., M. vörös-ker., Ugy. o. felülb.

Table with columns for Pénznemek, Pénz, Áru. Rows include M. vagy oszt., arany vert, M. vagy oszt., arany kőr., 20 frc. arany, 20 márk. arany, Német bír. h. jegy (100L), Francia bjegy, Olasz bjegy, Román bjegy, Szerb bjegy, Rubel.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti ágyzó-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag lucerna magyar 42.—49.—korona, vörös aprószemű 36.—40.—korona, vörös erdélyi —. korona, vörös bányási —. korona, középszemű 43.—45.—korona, nagyszemű 46.—50.—korona. Disznózsir: budapesti 60.—60.50 korona, vidéki —. korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki —. korona, városi 4 darabos 49.50—50.—korona, 3 darabos 52.50—53.—korona, füstölt —. korona.—Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —. korona, 120 darabos —. korona, 100 darabos —. korona, 85 darabos —. korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség —. korona, 100 darabos —. korona, 85 darabos —. korona. Szilvaiz: szlavóniai 13.—14.—korona, szerbiai 11.—12.—korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

A mai előtözsdén megint nagyon csendes volt a forgalom, mert a haretérről érkezett elmentmondó hírek a tözsdét nagy tartózkodásra ösztönözték, ami az alapirányzatnak sem kedvezett.

A déli tözsde szintén csendesen indult, de később kissé barátságosabb lett.

Zárult nyugodt.

Bécs, június 9. (Magyar értékek zárulata) 4% aranyjárdék 117.80. Magyar koronajárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.60. 4% magyar földtelehmentesítési kötvény 97.55. Magyar hitelbank-részvény 742.50. Magyar nyeresémeny-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámitoló-és pénzültőbank-részvény 448.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 379.—. Rimamurányi vasútrészvény 484.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1540.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 498.—. Adria hajózási r. t. 479.—.

Bécs, június 9. (Osztrák értékek zárulata) 4 1/2% papírbárdék 99.25. 4 1/2% ezüstjárdék 99.35—99.80. 4% osztrák aranyjárdék 118.35. Osztrák koronajárdék 99.20. 1890. sorsjegy 151.90. 1864. sorsjegy 256.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 638.50. Angol-osztrák bank —. Unionbank 519.—. Bécsi bankgyűléslet 509.25. Osztrák Lánderbank 425.50. Osztrák-magyar bank 1620.—. Osztrák-magyar államvasút 633.25. Déli vasút 77.50. Elbeivölgyi vasút 421.—. Dunagőzhajózási társaság 847.—. Alpeisi részvény 410.25. Dohányrészvény 329.—. 20 frankos arany 1905. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóár 239.40. Német bankváltók 117.38. Lipót-kohó 330.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 648.—. Török sorsjegyek 128.25. Az irányzat szilárdult.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 9. (Zárulat) 4 1/2% papírbárdék —. 4 1/2% ezüstjárdék 99.25. 4% osztrák aranyjárdék 103.10. 4% magyar aranyjárdék 99.75. Elbeivölgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 200.75. Magyar koronajárdék 97.40. Déli vasút 16.70. Osztrák-magyar államvasút 135.80. Károlyi Lajos vasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpeisi bányárészvény —. Olasz járadék —. Disconto Commandit 186.50. Magyar hitelbank —. Általános villamosági Edison 214.25. Dynamit Trust 165.60. Gelsenkircheni 217.80. Harpeni 199.94. Laurakohó 242.—. Az irányzat csendes.

Páris, június 9. (Zárulat) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török-konzol 84.85. Egyiptomi járadék 105.50. Osztrák Lánderbank —. Párisi bankrészvény 1135.—. 3% os francia járadék 97.92. 4% os spanyol járadék 85.67. 3% os új törészthető járadék —. Crédit foncier de France 685.—. Alpeisi bányárészvény —. 4% 1890. román kölcsön 90.—. Görög kölcsön 227.—. Váltó Olaszországra 1/3. Váltó Amsterdamra 20.60. Váltó Brüsszelle 1/3. De Beers 489.50. Chartered 49.50. 5% os bolgár kétévezvény 424.50. Magyar aranyjárdék —. Déli vasút —. Váltó Londonra 25.20. Osztrák aranyjárdék 100.50. Török sorsjegy 122.25. Meridional vasút —. 4% os olasz járadék 103.60. Ottoman-bank —. 3 1/2% os francia-járdék 103.75. Osztrák földhitelintézet 1270. Déli vasút elsőbbségi kötvény 315.—. 4% os 1896. román kölcsön 100.20. Dohányrészvény 360.—. Váltó Bécsre 104.06. Váltó német piacokra 122.18. Rio 1287.—. East Rand 198.50. Randfontein 82.—. Magyar jelzálogbank 529.—. Az irányzat bágyadt. Frankfurt, június 9. (Zárulat) 4 1/2% os papír-

Járadék —. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.80. 4%-os magyar aranyjáradék 99.25. Osztrák hitelrészvény 200.70. Osztrák-magyar államvasút 136.10. Északi-nyugati vasút —. Bustiehradi vasút —. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankjegyekért 129.50. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön 82.60. 4 2/3%-os ezüstjáradék 100.10. Osztrák koronajáradék 99.40. Magyar koronajáradék 97.25. Osztrák-magyar bank 116.60. Déli vasút részvény 16.60. Elbavölgyi vasút —. Bécsi váltóár 85.15. Párisi váltóár 810.33. Unfonbank részvény 207.—. Alpei bányarészvény 207.—. Az irányzat nyugodt. Hamburg, június 9. (Zárlat.) 4 2/3%-os ezüstjáradék 99.70. 1860. sorsjegy 153.—. Déli vasút 16.70. 4%-os Osztrák aranyjáradék 101.20. Osztrák hitelrészvény 200.75. Osztrák-magyar államvasút 135.70. Olasz járadék 102.90. 4%-os magyar aranyjáradék 99.90. Az irányzat nyugodt.

A budapesti-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 9. A sertésüzlet irányzata: lanyha. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogrammon felüli súlyban) 114—115 fillérig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 115—116 fillérig. Fialat könnyű (párónként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 k.-gramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz párónként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párónként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogrammon felüli súlyban) 110—112 fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 112—114 fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 112—114 fillérig.

Sertéséletrészes: 1904. június 7. napján volt készlet 37.097 darab. — 1904. június 8. napján felhajtott 441 darab. 1904. június 8. napján elszállított 530 darab. 1904. június 9. napján maradt készletben 37.098 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 9. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Segher Nándor zengli kir. fővámvivatali ellenőrt fővámszedővé az északi kir. fővámvivatalhoz, Mach Antal zimonyi kir. vámszedőtszert ellenőrré a zengli kir. fővámvivatalhoz, Kupuszarevits Péter zimonyi vámszedőtszert váltásztató és Gromes János mitroviczi és Ninkovics Milan flumei vámgyakornokokat vámszedőtszertkélő a zimonyi kir. fővámvivatalhoz; — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Steller Ignác kaposvári állami főgimnáziumi helyettes tanárt az intézet rendes tanárává, Nasch Fülöp váglyhelyi reáliskolai tanárt a zsolnai állami főreáliskolához ideiglenes rendes tanárrá, Deák János miniszteri számszert a budapesti tudomány-egyetem gazdasági hivatalhoz gondnokgédgé, Sztariasky István ugyanoda gazdasági hivatali tiszté, Szócs Károly miniszteri számszert pedig ugyanelek a budapesti tudomány-egyetem betegfelvételi irodájának vezetőjévé, Kiss Károly miniszteri irodasegédtszert ugyanoda irodászté; — a m. kir. igazságügyminiszter Kuthy Gyula budapesti kir. ítélőtáblai díjnotok a ráczkevei, Györfly József budapesti kir. ítélőtáblai díjnotok a hatvani, Kósa János es. és kir. 38. sz. gyalogezredbeli igazolványos számvivő őrmestert a sziráki és Klimberger Miksa es. és kir. 12. sz. hadosztály tüzérezredbeli igazolványval ellátott számvivő altszert a felsőliplyai kir. járásbírószághoz irnokká, Hajos Alajos soproni feyintézet díjnotok, egyelőre ideiglenes minőségben, v kassai kir. javító intézethez tiszt írnokká, dr. Poszvácz Lajos soproni kir. törvényszéki orvost a soproni kir. törvényszéki fogházba fogházorvossá; — a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Márton Sándor végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká; — a nagyváradai m. kir. pénzügyigazgatóság Szakáts Lajos temesvári díjtalan fővámvivatali gyakornokot a nagyváradai kir. fővámvivatalhoz díjas gyakornokká; — a nyitrai kir. törvényszék elnöke Steyvala Károly kir. törvényszéki napibérek szolgát III. osztályu hivatalsszolgávé nevezte ki.

Áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Orlovsky Sándor kir. járásbírószéki írnokot a pécsi kir. ítélőtáblához, Bölcsházy György sziráki kir. járásbírószéki írnokot a kassai kir. járásbírószághoz helyezte át.

Megbízás. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Schönwald József kalocsai gyakorló orvost a kalocsai kir. törvényszék területén felmerülő kir. törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes ellátásával megbízta.

Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóságnál irodakezelési gyakornoki állásra augusztus hó 10-ig, — a zágrábi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra 14 nap alatt, — az antalfalvi adóhivatalnál adótszert állásra 2 hét alatt, — a soproni járásbírószágnál albirói állásra 2 hét alatt, — a magyarvári gazdasági akadémián ösztöndíjas gazdasági segédi állásra július hó 1-ig, — a m. kir. honvédelmi miniszteriumnál hivatalsszolgái állásra július hó 15-ig adandók be a kérvények.

Időjezés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Június 9. —

Table with columns: Állomások, Ma reggel 7h, Előző 24 órá, Hőmérséklet. Lists various locations like Akna-Szlátina, Késmárk, Budapest, etc., with weather data.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél. 0 = eszék. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, * = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánkban a dunántúli megyékben és szórva-nyosan egyebütt is voltak jobbra 1—2 milliméternyi esők, amelyek egyes helyeken zivattal jártak. Az idő ma reggel jobbra felhős. A hőmérséklet lényegtelenül változott.

Francia- és Oroszországot depressziók Észak- és Délkelet-Európát pedig magas nyomás borítja. Európában az idő borult lett és Francia-meg Oroszországon kívül, az Alpeseken, meg a Balkánon voltak esők. A hőmérséklet igen kevéssel süllyedt.

Külöls: Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt eső, esetleg zivatar várható.

Napirend.

Naplár: Péntek, június 10. Római katolikus: Jézus szent szíve. — Protestáns: Margit. — Görög-ország: május 28.) Eutik. — Zsidó: Sivan 27. — Nap két: 3 óra 47 percek. — Nyugszik: 7 óra 38 percek. — Hold két: 1 óra 54 percek éjjel. — Nyugszik: 3 óra 47 percek délután.

A kereskedelmi miniszter fogad délután fél öt órák. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Régisegtár, nyitva 9 órától délután 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítás megtekinthető 1 korona díj mellett 9 órától délután 1 óráig. Néprajzi tár (Csillag-utca 8.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. Nővénytár (Széchenyi-utca 1.) nyitva kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. A többi tárak megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1 óráig. Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10 órától 12-ig.

Iparművészeti múzeum zárva. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig, délután 3—8 óráig.

Az aquinumi átszálók és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Súlyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Bornemissza Pál néprajzi kiállítása a Nemzeti Múzeumban, nyitva 10-től 4 óráig. Belépő-díj 40 fillér.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépő-díj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéség áru-szításokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár- és ünneppapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetésége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-körút 32. szám).

Vizállás.

Table with columns: Jan. 9., Jan. 8., Jan. 9., Jan. 8. Lists water levels for various locations like Inn, Dunna, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

Advertisement for 'Tudományos művek, katalogusok, árjegyzékek, kereskedelmi és reklámmnyomatványok, különösen cirkus-plakátok' by ERNST TÖBING.

Advertisement for 'Biztos gyógyulást keresőknek' by Dr. Garai Antal, mentioning 'nemi betegségben szenvedők' and 'húgyvesztés'.

Advertisement for 'Butorüzletünk' (Butter shop) with address 'Budapest, VII. Erzsébet-körút 26'.

Advertisement for 'Schicht-szappan' (Schicht soap) featuring a deer image and text 'legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb szappan'.

Advertisement for 'SZARVAS' (Deer) or 'KULCS' (Key) brand 'JEGYGYEL' (Key Brand) soap.

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904. június hó 10-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Angotasszonyleánya

Vig opera 3 felvonásban.
Személyek:
Clairette Angot Szoer
Mademoiselle Lange Kaczér
Pomponnet Kiss
Angé Piott Gábor
Larivaudière Kornai
Trenitz Mihályi
Caçor Ney B.
Luchard Várady S.
Amantette Sziklányé
Barette Valont

Kezdetre 7 1/2 óraker.

Heti műsor:
Szombaton: Mobarossa.
Vasárnap: Mignon.

NEVEZETI SZINHÁZ.

Hadrík Anna vendégfelépese

Fedóra.

Dráma 3 felvonásban.
Személyek:
Ipanoff Mihályfi
De Sirieux Horváth
Bouvel Gál
Borovics Mészáros
Lacinsky Vándori
Hadrík Hadrík
Caukarov Nagy Ib.

Kezdetre 7 1/2 óraker.

Heti műsor:
Szombaton: Bizanc.
Vasárnap: Egyenlőség.

NÉPSZINHÁZ.

A számadzveggy.

Énekes vizjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Paul Jolimout Szirmai
Louise Szebeny
Loubardém Sípocz
Poulson Kovács M.
Edith Harrison Dóri
Baligan Pintér
Val-Fisohet Pázmány
Fyotová Újvári
Macloire Dehl
Sopha Kápolnai
Justin Busznyák

Kezdetre 7 1/2 óraker.

Heti műsor:
Szombaton: A számadzveggy.
Vasárnap: A számadzveggy.

URÁNIA SZINHÁZ.

Spanyolország.

Kezdetre 7 1/2 óraker.

Heti műsor:
Szombaton: Spanyolország.
Vasárnap: Spanyolország.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDA V. SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdetre d. n. 5 óraker. Vége este 10 óraker.

CIRCUS BEKETOV

Pénteken este 7 1/2 óraker

Legnagyobb szenzáció! Legnagyobb szenzáció!
Halálugrás

kerékpáron, végzetviszi a híres mestorkerékpáros
SCHNEIDER ALFRED.

A pálya 50 láb magas, 90 láb hosszú, az ugrás szabad levegőben 20 láb magas- és 30 láb hosszúságban történik. Ezenkívül a nagy műsorok legjobb számai.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 óráttól reggel 4 óráig. Ma pénteken, június 10-én.

Nagy ELIT-ESTÉLY.

A nagy variété szinpadon fellépnek:

Georges és Gusztí Eöler Johnson és Dean
a pesti jelenc. négy giclerik.
Bloeds Coogus Maubhent
spirittisztítási paródia. énekes kvartett.
Trois freres Coungu, ekvilibristák
és a többi nagyszabású attrakció.

FOLIES COMIQUE.

A kis Garnizonból. A szabad területen: Mr. Sarino, a tükörkirály. Francia színház. Monte Carlo stb.

Emek tűzijáték. Katonazene és különféle zenekarok.
Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér ráfizetéssel érvényesek a városi tőrszékhely. Előrevett páholy-jegyek a területre is szabad bemenetre jogosítanak.

Kávéház megnyitási jelentés!

NAGY LAJOS KÁVÉHÁZA

Budapest, IX., Soroksár-utca 15. szám, Erkel-utca sarkán, Jahn J. építész újonnan épült palotájában. A modern kor igényeinek megfelelően berendezve,
megnyílik szombaton, június 11-én.

A n. é. közönség, jó ismerősei és barátai szíves jóindulattal partifogásába ajánlja magát

NAGY LAJOS, kávész,
a „Royal-szálló” kávéház volt főpincére.

Bikaviadatok Budapesten.

Az állatkert területén épült, teljesen fedett arénában:

szombaton, június hó 11-én,
vasárnap, június hó 12-én,
kedden, június hó 14-én.

POULY fils

a hírneves sevillai toreador és
quadrillája.

Pénztárnyitás: délután 6 óraker.
Az aréna megnyitás este 7 1/2
A viadal kezdete este 8 1/2

A bikaviadatok arénájához az állatkert mentén, az Aréna-ut sarkától — a Wampeties-féle vendégúti (szepművészeti múzeum mögött)

Külön bejáratok

nyitlak. A jegyeket az ellenőrző közegeknek már ezen kapubejáratknál is fel kell mutatni, míg a jegyek ellenőrző-szelvényét csak az arénában tépik le.
A külső kapubejáratknál vannak a jegypénztárak is elhelyezve.
Az aréna 8 részre, és pedig: A, B, C, D, E, F, G, H szakaszokra van beosztva. Minden jegy ehhez képest A, B és így tovább szakaszú jelzéssel van ellátva, ami a tájékozódást rendkívül egyszerűsíti.

Karisnyavilág LUKÁCS M.

IV., Kigyó-utca 5.
Legelőcsőbb bevásárlási forrás
Férfi- és gyermekkarisnyákban.

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó.
Ugyanotti csukott négyüléses batár is eladó.
VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

MARGIT-CRÈME

legjobb a világon. Hatása csodás.
Pár nap alatt széplét és ifjítja az arcot.
Elitávitott édeset, szepítő, májfolttal, pattanást, bőrtájkát stb.
Nagy tégely 2 kor., kicsi 1 korona.
Készíti és szétküldi:
FÖLDES K. gyógytára, Aradon.
Utánzatoktól óvakodjunk.
Kapható a gyógyszertárakban.

ZSÁK

A legjobb új és egyszer használt
vizhatlan ponyva legelőcsőbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-
áruházában =
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és becsorékok újakra használt terményzsákokat.
Ponyvaköleszőző intézet. Legelőcsőbb kiszolgálás.
ALAPITVA 1862.

Szliács.

A Radvánszky-féle építékben — készült az 1902-ben épült, kettő bemezőzött nagy „Bri-toi-szállóban”-ban, melyben dr. Grünwald, kir. tanácsos, főorvos is lakik — igen jó és olcsó szobák kaphatók. Elő- és utófényre 40% ár-hedvezmény. Lakásmegrendelést elfogad és prospektust küld a Radvánszky-házak felfelgőlése Szliács (Zólyomgye).

Tessék mutatvány-számot kérni!

Az ÚJ IDŐK-ből
Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: HERCZEG FERENC. Negyedévre 4 korona.

A MAGYAR LÁNYOK cz.
képes hetilapból fiatal leányok számára. Szerkesztő: TUTSEK ANNA. Negyedévre 3 korona.

Az ÉN UJSÁGOM-ból
Képes hetilap, gyermekek számára. Szerkesztő: PÓSA LAJOS. Negyedévre 2 korona.

Az ÚJ IDŐK ~ A MAGYAR LÁNYOK
Az ÉN UJSÁGOM ~ KIADÓHIVATALA
Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

ELECTRIC OZON SYNDICATE LIMITED
czeg LONDON-ban,
a 8746. számú

„Készülék Ozon előállítására” című és a 11914. számú

„Ujtások Ozon előállításában” című magyar szabadalmak tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres. Szabadalmait esetleg el is adja, vagy gyártást engedélyt ad. Érdeklődőknek szívesen szolgál bővebb felvilágosítással.

KELEMEN és TÁRSA szabadalmi ügyvivő
iroda Budapeston, Royal-szálló B.

A divatos műhímzéshez

nérlülözhetetlen a legújabb szerkezetű körhajtós eredeti **WHEELER és WILSON** 9-os varrógép, melyen a tú- és gobelinhímzések kivül a legzsebb áttört és assur-munkák végezhetők. Varrása a legzsebb és leggyorsabb, járása a legkényesebb és legzsebb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol nincsen, kérem hozzáam fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. sz.
a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York es. ip. kir. udvarfészál-
litok magyarországi vezérképviselője.
Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság
Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselősege:
BÉCS, I., Hoher Markt 11. BUDAPEST, VI., Deák-ter 6.
(Ankerhof.) (Anker-návar.)

Vagyon 1903. végén 160 millió kor.
Biztosítási állomány 1903. végén 521
Kifizetések 261

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halálesetre, kiházasítási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyekkel a díjazás a szerződés korábbi elhatározásával megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olcsó díjak mellett.

A társaság vagyonából **Magyarországon** 1903. év végén 26 1/4 millió korona van elhelyezve, Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújtanak az „Anker” képviselői, kik prospektusokkal és díjtablázatokkal költésmentesen szolgálnak.

A már 52 év óta dicséretreméltólag ismert, a törvény követelményeinek teljesen megfelelő

UJ-VUKOVÁRI

arctisztító kenőcs

UJ-VUKOVÁRI

bőrszépítő szappan

Egy nagy tégely ára 1 kor., 60 fill., kisebb 1 kor., szappan 1 kor. Utánasoktól óvakodjunk! Csak Krajcosovic által Vukováron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajcosovic, a készítő arképe látható.

Főraktár: Bpest, Király-u. 12. és Andrassy-út 26. TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára.

A BALDÓCZI GYÓGYVIZ ELŐNYEI:

Páratlan kellemes íst. hűtő, friss, reggeli előtt, reggeli után, napközben, emésztési zavarokat megszünteti, borral, pezsgővel kitünő.

Gyomorbetegeknél, gyenge gyomoroknál, ideges gyomorbetegeknél, epé- és veséhibáknál, sárgaság és vérszegénységben szenvedők, máj- és bélbajoknál, feltűnő jó és gyors hatása van.

E mellett az összes hasonló vizek között a legelőcsőbb.

Szállodák és klubok.

Orvosi Casinó. Otthon-kör. Sas-kör. Continental-szálloda, V. Nádor-utca 22. Erzsébetkirályné-szálloda, IV., Egyetem-utca 5. Rémi-szálloda, VIII., József-körút 4. Royal-szálloda, VII., Erzsébet-körút 45. Pannónia-szálloda, VIII., Kerepesi-ut 7. Dobreezon-szálloda, VII., Kerepesi-ut 88. Orient-szálloda, VII., Kerepesi-ut 42. Bristol-szálloda, IV., Ferencz József-rakpart 35. Nádor-szálloda, IV., Vámház-körút 2. Sósfürdő.

Zoltán Béla gyógyszertárában, V. Nagykorona-utca 23. Kulyát Ernő ásványvízkereskedésében, VIII., József-körút 31. Groszweig I. tejcsarnokban, VIII., József-körút 31.

Vendéglők.

I. kerület: Wagner Vilmos, „Márványmenyasszony”, Márvány-utca 6. Frankl Sándor, Pehérvári-ut 56. — **IV. kerület:** Baldauf Mátyás, Eskü-ut 6. Tomasek L., Váci-utca. Pohl Károly, Fővárosi Vigadó Pilseni Sörészarnok, Thonet-udvar. Müller Antal, Ujvilág-utca 18. Kovács Imre, Bástya-utca 17. Lukács Antal, Bástya-utca 14. Andris József, Molnár-utca 23. Munk Manó, Ferencz József-rakpart 18. — **V. kerület:** Hartai György, Vadász-utca 28. Putzer György, Váci-körút 14. Nemesák Mihály, Visegrádi-utca 11. Bock és Csokonay, Sétány-utca 5. Moser Frigyes, Akadémia-utca 9. Sauer Viktor, Lipót-körút 27. — **VI. kerület:** Adorján Antal, Alsóerdősor 22. Jajczai János, Aradi-utca 18. Fővárosi Pavillon, Városliget. Prindl Nándor, Andrassy-ut 51. Neiger Péter, Teréz-körút 4. Erdélyi-borozó, Révai-utca. Nagyvendéglő, Váci-körút 7. Steinfeldi sörház, Teréz-körút 28. Klivényi Ferencz, Andrassy-ut 39. Kertész Márkus, Szondi-utca 56. Muraro János, Váci-ut 161. — **VII. kerület:** Gambrinus sörészarnok, Erzsébet-körút. Schladek József, Dohány-utca 55. Schermann Sándor, Dob-utca 49. Fritz János, Almásy-tér 1. Blazsek József, Cserhá-utca 3. Fábán Elek, István-ut 45. Kerek Alajos, Dembinszky-utca 34. Hack István, Baross-tér 13. Tarant Prokóp, Murányi-utca 43. Prindinger Lajos, Baross-tér 16. Schwarz I. H., Erzsébet-körút 8. Hoffer testvérek, Dob-utca 40. Hatvani Károlyné, Akácfa-utca 7. Weill Éde fia, Erzsébet-körút 34. Pillmayer Antal, István-ut 59. Csillag Kálmán, Rottenbiller-utca 1. — **VIII. kerület:** Ehm János, Kerepesi-ut 1. Roth B. Bernát, Teleki-tér 10. Di Luigi Bernazzali, Baross-tér 6. Bányai J. József-körút 56. Rezső Mihály, József-körút 85. Friedrich Hermann, Berzsenyi-utca 1. Lukatsek Ferencz, Kerepesi-ut 84. Dusek Ferencz, Rákóczi-tér 11a. Weisz Bertalan, Tisza Kálmán-tér 1. Trebitscher Zsigmondné, Főherceg Sándor-utca 24. Pollak Róza, Kerepesi-ut 69. Kiss Lajos, Baross-utca 100. Ifj. Ráczkényi Lajos, Nap-utca 13. Perninger I. Illés-utca 1. Mai Éde, Mátyás-tér 5. Keresztosy Mátyás, József-utca 2. Bornemisza L., Baross-utca 4. Wagner János, Balassa-utca 9. Eberhardt Gábor, Gólya-utca 38. **IX. kerület:** Staudthammer L., Ferencz-tér 16. Babolessai István, Soroksári-utca 55. — **X. kerület:** Romanek Antal, Halom-utca 26. Őz. Mrak Péterné, Liget-utca 26. Ifj. Dreilinger Lajos, Jászberényi-ut 10. Reit L., Martinovits-tér 2. Őzv. Cakó Jánosné, Kápolna-utca 4.

Kávéházak.

IV. kerület: Udvari-kávéház, Kossuth-Lajos-u. 18. Klotild-kávéház, Váci-utca 38. Központi kávéház, Egyetem-tér 1. Nádor-kávéház, Vámház-körút 2. **V. kerület:** Parlament-kávéház, Nagykorona-u. 10. Akadémia-

A vidéken elhelyezett **egyedélárusító-helyek** szintén e helyen fognak közzétetni. Addig is pedig kérjük a megbízásokat a vezérképviselőséghez juttatni.

MÉRŐ ÉS TARSA, Budapest, IV., Fővám-tér 4. (Saját házban.)

Vidéken: **EGYEDELÁRUSÍTÁS** iránt érdeklődő cégek forduljanak a magyarországi vezérképviselőséghez.

BALDÓCZ gyógyfürdő-telep

Kiválóan ajánlható: vérszegények, gyomorbajosok, továbbá vesebajban szenvedőknek. Igen szép fekvés, egészséges levegője, továbbá csodás hatású fürdő és ivóvizénél fogva a legalkalmasabb, de egyszerűsminl rendkívül olcsó nyaraló- és üdülőhely. Teljes pensió fürdővel, gyógyvízzel együtt naponként 3 frt 50 kr. Allami tisztviselők ebből még 5 százalék engedményben részesülnek. Gyermekek 10 éven alul 2 frtot, 6 éven alul 1 frt 25 krt fizetnek.

Szobák a lehető legkényelmesebbek. Regényes szép vidék. Nagyszerű sétányok.

Bővebb felvilágosítást, prospektusokat küld

a Baldóczi Gyógyfürdő gondnoka, Baldócz,
u. p. Szepesvárallya, vasúti állomás Szepesvárallya.

A Dr. SZONTAGH-féle BALDÓCZI DEÁK-FORRÁS VIZE

legjobb hazai ilyenmü természetes ásványvizünk.

Hozzánk naponként számtalan kérdés intéztetik, **hogyan hol kapható a BALDÓCZI-VIZ.** Ezen kérdésekre tehát ezúton felelünk, amidőn alatt közöljük mindazon körök, szállodák, vendéglők, kávéházak és fűszerkereskedők pontos név- és lakjegyzékét, ahol a víz már kapható,

kávéház, Akadémia-utca 5. Schreiber Hugó kávéház, Váci-körút 24. Venezia-kávéház, Nádor-utca 14. — **VI. kerület:** Stanesu József kávéház, Teréz-körút 52. Kaneczler Gyula kávéház, Vörösmarty-utca 63. Szeccesszió-kávéház, Andrassy-ut 24. Française kávéház, Andrassy-ut 32. Fővárosi Orpheum, Nagymező-utca 17. Japán kávéház, Andrassy-ut 45. Terézvárosi nagykávéház, Király-utca 52. Sztanoj Miklos, Teréz-körút 19. Edison kávéház, Teréz-körút 24a. Fővárosi Pavillon, Városliget. Opera kávéház, Andrassy-ut 24. Draehler Béla, Andrassy-ut 25. Európa kávéház, Vael-körút 37. — **VII. kerület:** Elite Kávéház, Kerepesi-ut 20. Medikus kávéház, Üllői-ut 30. Angol kávéház, Erzsébet-körút 30. Sport kávéház, Kerepesi-ut 82. Király-kávéház, Erzsébet-körút 53. New York kávéház, Erzsébet-körút 9. Hazánk kávéház Dembinszky-utca 7. — **VIII. kerület:** Valéria kávéház, Üllői-ut 36. Commerce kávéház, József-körút 55-57. Ferencz és József kávéház, József-körút 65. Balaton kávé- Kerepesi-ut 17. Munkácsy-kávéház, Kerepesi-ut 57. — **IX. kerület:** Ele- vator kávéház, Ferenc-körút 1. Erzsébet kávéház, Üllői-ut 95.

Fűszer- és csemegekereskedők.

I. kerület: Trettina József, Attila-utca 1. — **II. kerület:** Bálint Gyula, Lánchíd-utca 5. Wirth Antal, Bomba-tér 6. Stierheim David Fő-utca 8. Walmuth A., Bomba-téri vásárcsarnok. — **IV. kerület:** Takáts Lajos, Kossuth Lajos-utca 9. Krammer Miksa és Kiss, Magyar-utca 7. Albecker Sándor, Városház-u. 8. Kovács E. M., Ferenciek-tere, Király-csász. Brázay Kálmán, Múzeum-körút 23. Katona Ödön, Váci-utca 85. Tömöri Sámuel, Múzeum-körút 19. Schwarez L., Szerb-utca 11. Ottó Gusztáv, Hájó-utca. Krammer Miksa, Reáltanoda-utca 18. Pintér Gyula, Keskeny-utca 15. Német-János, Királyi Pál-utca 14. — **V. kerület:** Szimon István, Váci-körút 12. Angyal Vilmos, Váci-ut 6. Haeker Ferenc, Akadémia-utca 9. Wagner András, Akadémia-utca 15. Garai Gyula, Lipót-körút 25. Brezsnay János, Váci-körút 28. Hegedüs I., Bálvány-utca 3. — **VI. kerület:** Schuster Gyula, Andrassy-ut. Buttermann Henrik, Teréz-körút 58. Büchler testvérek, Jósika-utca 2. Neumann Mór, Alsóerdősor-utca 19. Stern József, Teréz-körút 5. Réder Vilmos, Izabella-utca 72. — **VII. kerület:** Dominics Mátyás, Dohány-utca 42. Róth Zsigmond, Dob-utca 79. Radó Vilmos, Bethlen-utca. Schlänger Izidor, Dohány-utca 84. Gschwindt-féle áruház, Dohány-utca 88. Rainer Ferenc, Elemér-utca 8. Kesztenbaum Izidor, Rombach-utca 3. Breier M. Ign., Bethlen-utca 6. Kupferstein Mór, Nefejeits-utca 58. Neumann Ármán, Wesselényi-utca 29. Winterlich Lajos, Dembinszky-utca 28. Rózsa Jenő, Erzsébet-körút 1-3. Berger Miksa, Dob-utca 7. Balogh László, Rottenbiller-utca 12. Frisch József, Telep-utca 4. Zugló. Weisz L. Samu, Király-utca 105. Brezsnay testvérek, Damjanich-utca 46. — **VIII. kerület:** Klein Simon, Rökk Szilárd-utca 3. Borovitz Mór, Üllői-ut 36. Tomesányi Gyula, Kerepesi-ut 17. Patonai Endre, Népszínház-utca 2. Szegő Fülöpné, Vas-utca 12. Landwirth Lipót, Madách-utca 31. Farkas I., József-körút 35. Mogyorósi János, Losonczi-utca. Kaszás Ernő, Práter-utca 58. sz. Hönig Károly, József-körút 71-73. sz. Széchenyi László, Rottenbiller-utca 12. Tóth József, Baross-utca 7. — **IX. kerület:** Freund Ign., Ferencz-körút 24. Steiner József, Csarnok-tér 6. Witrich Antal, Soroksári-utca 19. Rosenfeld Antal, Ferencz-körút 42. Spitzer G. Kálmán, Ferencz-körút 41. — **X. kerület:** Martonfi Lajos, Rezső-tér 5. Ruff József, Füzér-utca 52. Weiller Miksa, Allomás-utca 5. Kereskényi Jenő, Jászberényi-ut. Mencil István, Liget-tér.

Minden azo egyszeri beiktatas nonparille bottkbol 4 filler. Vastagabb bottkbol 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetoiket díjmentesen ad felvilágositó a kiadóhivatal: VIII., Kerepesti-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágositást, csak a válasza szükséges bolygot kell mellékelni. Tudakozóddal a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Levelezés.

Angolul
beszélő fiatal hölgyvel, óhajt ismeretséget kölni jól szituált ember. Levelét „Good Fellow” felcímevel a lap főkiadója alá írni. 1841

Azon
barna hölgyet, piros kalappal, ki vasárnap körömen a K. kávéházban a jácshozokban ül és erre a lapra figyelmesttem esdve kérem, ismeretséget lehet? Ha igen, kérem nekem írni, hol és mikor találkozónk velem. Levelét „F. A. 2” postacímre. 1856

Csinos
vállalkozó szellemű hölgy, ki Amerikába szeretne velem jönni. Irjon „Kittinó utitárs” felcímevel a lap főkiadója alá. 1848

Betöltendő állások.

Ügyes
varróknak jól fizetéssel felvételnek. Csengery-utca 58. Földszint 1. 1856

Dada, jó bizonyítványokkal, 10-12 frt. fizetéssel uribázhok kerestetik. Király-u. 48-45. II. 16. 1862

Tanonc
felvételt Vámos Lipót bádogos és szerelőnél. Váci-körút 35. 1801

Mindenes
leány felvételt vendéglőben. Bp-utca 7. szám. 1810

Ügyes
saj és derővarróknak, jó fizetéssel zonnal felvételnek. Dorottya-utca 9. II. em. Mine Júlietta. 1973

Gyakorolt
fehérvarróknak és kifutó leányok zonnal felvételnek. Dorottya-utca 9. II. em. Mine Júlietta. 1973

Gyermekruha
és fehérneművarróknak Állandó foglalkozást nyerveknek. Gyermekruha-üzletben Király-utca 34. 1863

Éltesebb
asszony, gyermekek mellé felvéte-
gik, jó bérben. Részesei. Befejezés-utca 33. Kárpát-utca 1276

Jobb
mindenes főzőnő kis családhoz felvételt bír meggyezés után. Rottenbiller-u. 15. III. 25. 1829

Mindenes

doktor hához keresek. Csengery-utca 78. I. em. 11. 1871

Érdogos
tanonc fizetéssel felvételt. Dentese, Nagymező-u. 5. 1345

Német
kisasszony, hat gyermekhez felvételt. Ajánlatok Schreiber Vilmos, Szarvas. 20213

Mindenes
ki jól főzni tud felvételt. Turdokörút 30. szám. Tözsde. 1928

Ügyes
készlőanyag zonnal felvételnek. Király-u. 99. I. 7. 1877

Tanonc
felvételt, ki bőrtelben volt elnyben részesült. Engel Gyula borkereskedése, Gyár-utca 42/b. 1838

Ügyes
intelligens hölgyek és urak zonnal felvételnek. Bövebhet. Múzeum-körút 18. u. főkiadóhivatalban, d. e. II-12-ig. 1845

Ügyes kaszírónak
20 korona fizetés és teljes ellátással felvételt. Külső Borokszírt-ut 5. kőház. 3849

Nőműhímnőknak, tanulóknak arany-, ezüst- és selyem-hímzéshez felvételnek. Herra Ema, Deák-utca 17. 1376

Egy mindenes
12 koronával felvételt, vasárnap szabad, gyermek és vilkese-
lés nincs. Szony-u. 34. f. 9. 1873

Tanuló
felvételt fizetéstel. Vachs Ignác Budapest, Szercesen-u. 33. 1872

Házmester
felvételt óvadék nélkül, önálló bádogos; ajánlatokat Múzeum-körút 18. főkiadó. „Házmester” címen. 1852

Gyakorolt
felléknk, pincérnők, kávéleány, készlőny kerestetik. József-körút 36. udvarban. Martinovics. 1896

Fizetőpincérek, illalégy, bordó, éthordók kerestetnek. József-körút 36. udvarban. Martinovics. 1895

Fűszerüzletbe
tanuló felvételt. Kurzweil József Róza-utca 57. 1863

Tanuló
fizetés és tanulóléány nődtvá-
zattal felvételt. Király-u. 17. Erenreich Paula. 1840

Állást keresők.

Szépen
mosók és vasalók lakásom. Alsó erdős 5. I. em. 14. 1854

Lakatosmester
ki a bádogos munkát is érti, négy gyermekkel, házmesteri állást keres. Cim a főkiadóban. 8251

A legszerényebb
felvételnek mellet, állást v. foglalkozást keres, egy a gazdaság összes terén 20 év óta szakavatott gazdasz. Cim. Hartmann Duszó, Vasvári-Pál-utca 9. ajtó 9. 4941

Hivatlanok, ki hosszabb ideig alkalmazva volt, az összes iródat teendőkben jártas, szerény igényekkel állást keres. Beszélő címre, másolat is elfogad. Ugyanott 10.000 pontos magyarországi cím jótállással eladó. Szives megkeresés. „B. B.” Eszterházy-utca 11. I. 9. 1874

Egy végzett
vasutas, jelenleg állás nélkül, bármilyen iródat teendők elvégzésére ajánlkozok. Ajánlatok „Abrányi” névre a lap főkiadóhivatalába, Múzeum-körút 18. sz. körútnak. 1845

Köcsis
jó bizonyítványokkal, 27 éves, négyen, tiszteses, becsületes, megbízható egyén, megfelelő állást keres helyben. Cime: Deme Mihály, Órád-utca 35. 8673

1000 korona
óvadékkal tiszteses házaspár házmesteri állást keres. Óvod-u. 81. Mezey. 1853

Vidéki
szülő leány tönk cukrászdába ajánlkozok. Izabella-utca 8. II. 21. 1848

Fodrásznő
rendkívül ügyes, ismeretségé nyában ezton ajánlkozok. Özv. Waldné, VI., Vörösmarty-utca 48. I. 21. 1857

Vas-és fűszeres
szegő, vidéki, 19 éves, keresztény, azonnali belépésre ajánlkozok. Baross-u. 47. ft. 12. Orvos. 1857

Házfelügyelőnek
ajánlkozok fiatal házas önálló bádogos és szerelő. Kivánatra biztosság. Ugyanott ajánlatokat, ligeti, Beszérő-u. 8. I. 20. 3250

Comptoirista
állást keres szerény igényű fiatal ember. Kis, VII. Korbach-u. 8. II. 20. 1840

Fiatl kertész

állást keres, esetleg villába is szakmáját alaposan érti. Cime: VII. Bombach-u. 6. II. 20. Szalay. 1849

Intelligens

megbízható nő, jól főz, állást keres. Kálvin-ter 5. III. 10.

Oktatás.

Szeminarista

nevelőnek ajánlkozok a sándórné. Cim: „8” szeminarista, országos rabbiakpá. 1888

Saint-Louisi kiállítá-

tásra 60 óra alatt bárkit beutaztat szűkekes beszedőkre tiszta amerikai kiejtéssel. Iskolai-m New-Yorkban végeztem. Gáspár Bernát, angol, francia, német, olasz nyelvmester, fordító, volt párisi kiállítási tolmács. Vörösmarty-utca 51/A. ajtó 22. 1717.

Hadapródiskolai

felvételi vizsgálatra előkészít eredményesen öregeket fiatalle-
ber. Szabó, Váci-utca 81. 1843

Tanárjelölt

pót-és javítóvizsgálatokra lelki-
ismeretesen előkészít. „Préjves”
címen a főkiadóba. 1848

Üzletek.

Szatóüzlet

csemege italmezzel, olcsón el-
adó. Múgydatud Dembinszky-utca
37. Szatósütletben. 5760

Vendéglió

kimutatható évi fogyasztás 200
hektó sör, ugyanannyi bor, más
vállalat miatti jutányosan eladó,
lygynöknök kizárva. Eövebbet esz-
vona sziveségből. Illes-utca 15.
Vendéglió. 985

Üzlethelyiség

bármilyen célra átadandó augusztus-
tusra. Erzsébet-körút 5. alatt.
1853

Pénz.

Pénzkölcsön

400 koronáig, kezes nélkül folyó-
sítók, katonatiszteknek azonnal,
kezeskedőnek, iparosoknak, fog-
lalkozásban lévő egyéneknek, he-
d 2 korona törlesztésre. Adler hitel-
forgalmi iródjában. Alcsira-utca
11. Válaszbélyeg. 5861

Lakás-bérllet.

Nyári lakás

kerestetik, bunál oldalon, 5-6 szoba
mellékhelyiséggel, lehetöleg alk
körtel. Cimek arról körétek. Pó-
posta, főkerület 230 szám alá.
10198

Egy csinosan

butorozni, különbejárta, szép
utcai szoba, fűrdőszobákkal, egy
vagy két urrak, nagy családú,
azonna kiadó. Alcsira-utca 6.
I. em. 2. 1840

Szobák

a legelőszobában bátorozva, útsz-
köz, vilácsolat és fűregmentések,
teljesen külön bejárattal igen ol-
csón kiadó június 1-re. Sándor-
utca 30/B. I. 12. 1717.

3 szobai

egy udvari, elő- és fűrdőszoba,
klozet, kiadó. Kazinczy-utca 6/a.
1476

Különféle.

Légszuszitárók

bronzból szalaggarantúra, nagy és
kis krede, könnyűszerelny,
aszal, szűkegyedű és fantenlél,
rövid szongora és egy nagy száma
szűkegyedű olcsón eladó. Király-
utca 101. Földszint 11. 4948

Kömoszó N.

fűs és művirág üzlete Kőtvőre-
u. 10. és Hunyady-terti vásárcsarnok
Budapest, máz és alkalmi csok-
rok, gyász koszorúk egy óra
alatt készíttetnek, mindennemű
díszítések; vizsgára csokrok kit-
lönös árnyalattal készíttetnek,
legelőszobák árak, 50 korona meg-
tehetően eseten egy csinos kis-
tűti. Párisi „Jóma” parca
elnyben teljesen ingyen szá-
llítók. 4946

Szegény

övegyasszony, 5 gyermekkel, kí-
nek most halt el egyik leánya
eszedik némi segítséget a jósivül
hölgyekhez, esetleg takarítást
vagy más munkát is vállal. IX.
Vágóhid-utca 12. sz. 19. 1844

Hölgyek!

Hajlélvoltól arculi és körül. Ut
perenyi fájdalom nélkül műkö-
dés után bámulatos eredmény.
Gyár-utca 2. I. em. 10. 3211

A plizeni sörcsarnok

egy széken (a körzőn) f. h. 6-án
este gyöngyházgyöngyűt csipke-
legyezöt felejtetnek. Becsületes
találját szivesen megintalmazom.
Gönsner Antáné, Pipa-utca 4. 3258

Ez állhat felvétel az aján-

latára vonatkozó egyéb részletes
módszer az ajánlat felkérésben
foglatlan, mely az igazgatóság
anyag-és leltár beszerzési szak-
osztályán, valamint az üzletve-
zetőknél és a hazai irat és
hereskedelmi kamarkánál betekin-
hető.

Az ajánlat felvétel az aján-
latra tenni szándékozónak a fent
nevezett anyag és leltár beszer-
zési szakosztály által ingyen ad-
atik ki, vagy kivánatra postán meg-
küldhető.

Budapest, 1904. május hóban.

A nagy elterjedtség * * *

a legjobb bizonyítéka egy napilap kedveltségének.

Ezt a kedveltséget már rég megszerezte magának a

Dresdner Neuesten Nachrichten

a melynek

több mint 90.000 az előfizetője, * * *

Szászország és Közép-Németország összes napilapjai között a leg-
több előfizetője van. A Dresdner Neuesten Nachrichten a szék-
város gazdag helyi értesítősein kívül gazdag politikai részt is
nyújt és vezéréikkel elsősorú politikai írók tollából. A bel-
és külföld minden nagyobb centrumában van ezen újságok
kittinó levelezője. Megemlítendő még a dustartalmú hír- és táv-
ráti rész, kittinó műbírálatok, az általános mulattatóknak el-
ismert tárcák, a melyek gazdag változatlan tudományos érteke-
zéseket és novellákat, valamint a legjobb írók regényeit hozza,
továbbá a közgazdasági rovat a szász ipar összes ágairól, a tözsdei
értesítések a drezdai és berlini tözsdéről. A szász kir. lottó
húzási listái a húzási napokban azonnal megjelennek.

A nagy elterjedtség folytán a hirdetéseknek a képzel-
hető legnagyobb eredményük van.

Előfizetési ára egy negyed évre 2.00 márka.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek,

férgyengőség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjob-
ban ajánljuk

DR. KAJDACSY

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.

Budapest, IV., Kiglyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)

Levél útján is bízós gyógykezelés.

Jótállás mellett

szállítunk val. francia, övszerkezet, orvoslat
szegő és amirialt készíttünk, székülni
csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucatnyi gumu vagy
hűhölgyből. — **Női különlegességekkel!** (Meningia tanár
szabadalma) orvosi recept mellett szolgátnk darabonként 2.60 ft.

BIDET!! **BIDET!!**

Minden árnék feltétlenül szükséges: 12 frt. Megbízhatóságnál
és ártalmatlanságnál feltétlen garanciát vállalunk. Öregünk a
székülnőben a legújabb (alakult 1868-ban) és így összekötésével
a külföldi gyárosokkal a legelőszobák. Árjegyzék zárt borítékban
ingyen. **POLITZER MOR és FIA** os. és kir. kizárólag-
osan szabadalmazott orvosi készítmények **BUDAPESTEN, V/9.**
Kertület, Deák Ferenc-utca 10. szám.

Titkos betegségek

biztos gyógyítására elismert radikális gyógymódot
folytat legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvos, specialista.

Rövid idő alatt alaposan gyógyít húgyvezetési és hólyagbetegségeket,
továbbá minden bőr-, járg- és vérbetegségeket, korai elgyen-
gülést és bármily női betegségeket.

Budapest, VII., Károly-körút 5.
(Dob-utca sarkán, I. emelet.) — Bejárati a lépcsőházból.

Rendel: délelőtt 10-4 és este 6-8 óráig.

Levelekre szakorvosi tanácsokkal szolgál és gyógyszerrel is gon-
doskodik, titoktartás mellett. Nőknél külön váróterem.

